

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishtvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vseh dan naših izvenrednih modrosti in pravih.

Inserati veljajo: peterostopenjski petletni vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisemna naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	pol leta 15—
četrt leta 7-50	četrt leta 8-50
na mesec 2-30	na mesec 3-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Državni zbor.

Dunaj, 23. jan.

Včeraj in danes sta bila dva prava parlamentarna delavnika. Zbornica je predelala mnogo koristnega gradiva.

Službena pragmatika za učitelje na državnih nižjih in srednjih šolah, ki je bila danes sprejeta, se ozira na posebnosti te državne službe. Tudi ona ne odgovarja vsem upravičenim zahtevam državnega učiteljstva, ter je v tem na las podobna splošni uradniški pragmatiki, zlasti glede koalicijskega prava in disciplinarnega postopanja. Toda nesporno je, da pomenja **znaten napredek** zlasti v materialnem oziru. Zboljšanje prejemkov državnega učiteljstva bo zahtevalo nad 1 in pol milijona kron. Suplenti dobe v bodoče remuneracije letnih 2100 K, ki se zvišajo po 2., 4., 6. suplentskem letu vsakokrat za 10%. Pravi učitelji dobe časovno napredovanje ter za 100 K zvišane kvinkvenalne po 10., 20. in 25. službenem letu.

Profesorski naslov dobijo tudi vsi v IX. čin. razredu se nahajajoči učitelji državnih obrtnih, višjih trgovskih in navtičnih šol, ter glavni učitelji na učiteljskih. Vadniški učitelji imajo, kadar pridejo v IX. č. razred, naslov »glavnih učiteljev«, v VIII. čin. razredu pa naslov profesorjev. Učitelji imajo vpogled v svoje kvalifikacije in pravico pritožbe, ako je ta kvalifikacija slabša kakor »dobra«. Poslanec Korošec je zahteval, da morajo biti kvalifikacijske komisije sestavljene z ozirom na narodnostne razmere v dotični deželi. Ta umestni in potrebni predlog pa ni bil sprejet. Nemci so ga preglasovali, ker so jim pri tem pomagali »mednarodni« socialni demokrati... Vlada se nekaterim gmotnim določbam od zbornice sprejete učiteljske pragmatike še protivi, češ, da nalagajo državnim blagajnam prevelika bremena. Na učni minister si je pridržal, da zavzame definitivno stališče še le pozneje. To se pač pravi, da se bo vlada ravnala po gosposki zbornici, ki ima sedaj besedo.

Dolga debata se je v zbornici razpredla o poročilih glede podpore

živinoreje in vnovčenja živine. Od leta 1910 obstoja v te svrhe poseben fond, z izredno letno dotacijo 6 milijonov kron. Vlada predlaga vsako leto o uporabi tega fonda posebna poročila. Odlični agrarni krogi so imenovali ta fond za »dunajsko darilo«, in današnja debata je zopet pokazala, da se razteka njegovi milijoni po jako misterioznih strugah in v deloma silno neizvornejske svrhe. Strokovno izvrstno poročilo poslanca Povšeta nas ni moglo prepričati o uspešnosti in neoporečnosti cele akcije. Vstali so govorniki in ceterum censeo skoraj vsakega je bil, da je živinorejski fond v mnogih slučajih le dispozijski in volilni fond posameznih političnih strank in narodnosti. Škoda da se ni oglašil tudi objektivni govornik s Kranjske — povedal bi bil lahko marsikaj o premiranju bikov in telet — pred volitvami ter o izključni potrebnosti katoliške živinoreje...

Zbornica je sprejela tudi **resolucije**, ki zahtevajo, da se **pravniške fakultete v bodoče intenzivneje pečajo z obrtnim pravom in obrtniškiimi vprašanji**, ter da prirejajo deželne vlade vsako leto kurze o obrtnem pravu.

Konečno je zbornica sprejela **zakon o konzularnem pravosuđu**.

Davčni odsek je predložil danes poročilo o olajšanju hišnorazrednega davka, katerega pa naj bo v gotovi meri deležen tudi hišnonajemniški davek. Sklepi davčnega odseka se v marsikaterem oziru protivijo prvotnim vladnim predlogom in še le po dolgih pogajanjih se je posrečilo odpor vlade vsaj v glavnem premagati. Mestni zastopniki smatrajo, da bi morala zbornica razpravljati o reformi vsega hišnega davka zaeno, ter zahtevajo, da se naj reši istočasno z reformo hišno-razrednega davka, ki je predvsem v interesu kmečkega prebivalstva, tudi reforma hišnonajemniškega davka, ki je v interesu mestnega prebivalstva nujno potrebna. Posl. Lössl je stavil v odseku celo predlog, da naj zbornica o reformi hišnorazrednega davka ne razpravlja prej, predno ne bo predloženo tudi poročilo o znižanju hišno-

najemniškega davka. Ker se peča davčni odsek baš sedaj s hišnonajemniškim davkom, je upati, da bo tudi ta zadeva prišla skoraj pred plenum. Glavne olajšave hišnega davka so te-le: Počeniš z l. 1915 se naj davek v najnižjih treh razredih hišno-razrednega tarifa ne pobira, ako ne poseduje davčni obvezanec nikake druge obdačenju podvržene hiše in ako je oproščen osebnih dohodninskega davka. To pa le tedaj, če se peča a) s samostojnim kmetijstvom, katerega zemljišča ne presegajo 30 K katastralnega čistega dohodka ali pa b) s kako samostojno obrtjo, od katere ne plačuje več kakor 10 K pridobinskega davka ali pa c) če izvirajo njegovi glavni dohodki iz službenega ali meznega razmerja. Hišnorazredni davek se zniža ceteris paribus na polovico pri katastrskem čistem iznosu do 50 K, ali pridobinskim davku do 15 K. Ako je lastnina hiše razdeljena po materialnih deležih, veljajo zgoraj navedene določbe tudi za lastnike posameznih deležev.

Olajšave, ki jih nudi novi zakon za hišnorazredni davek pa veljajo v krajih ki so v celoti podvrženi hišnonajemniškemu davku (torej predvsem v mestih) **tudi za hišnonajemniški davek**, ako hiša ni v najemu, nima več kakor tri stanovanjske prostore in ako obvezanec ne poseduje nobenega drugega obdačenju podvrženega poslopja ter ako je oproščen osebnih dohodninskega davka ter so dani pogoji navedeni zgoraj pod a) do c). Mogoča je tudi polovična oprostitve. — Vlada se pritožuje, da olajšave hišnonajemniškega davka ne spadajo v to »zvezo« — toda zdi se, da bo le ugriznila v grenko jabolko.

Brzjavno smo že poročali o konferenci, v kateri je izročil grof Stürgkh češkim in nemškim delegatom predloge vlade, ki naj služijo za podlago novim češkim pogajanjem. Te predloge vsebujejo preosnovno volilnega reda in novi poslovnik za češki deželni zbor, osnovno jezikovnega zakona za državne urade, osnovno o novem dež. redu in o uredbi jezikovnega vprašanja pri avto-

nomnih uradih. Zastopniki čeških strank so vzeli vladne elaborate ad referendum. Meritorna pogajanja bodo se še le pričela, čim zavzamejo eksekutivni odbori posameznih strank svoja stališča. Sicer pa še niti vsa formalna vprašanja niso urejena. Čehi zahtevajo, da se k spravnim konferencam povabijo tudi socialni demokrati. Nemci to odklanjajo. Skoraj se bo pokazal vtisk Stürgkhovih propozicij na češke in nemške stranke. Od tega vtisa je znatni meri odvisen tudi razvoj dogodkov v parlamentu, kjer se v torek sestanje proračunski odsek, najbrž v četrtek pa plenum.

Poziv.

Maribor, 23. januarja.

Avstrijska ustava hodi od nek daj svoja čudna pota.

Mali narodi, slovanski, ki tvorijo po svoji celoti dve tretjini Avstrije, so nje večni pastorki. Dosti manjši Nemci vladajo in odločujejo neprestano. Njim daje Avstrija, na škodo Slovanov, vso državljansko svobodo, vse, kar jim je za kulturni razvoj potrebno. Mi ne dobivamo niti tega, kar bi si lahko poskrbeli iz lastnih moči.

Slovenci nimamo niti zadostno lastnih, slovenskih, ljudskih šol. To ve vsako dete.

Kadar zahtevamo, da se nam jih da, se to ne zgodi, marveč se nas pusti ob strani s praznimi, jalovimi izgovori.

Se slabše je seveda z našim srednjim šolstvom, da ne govorimo o — vseučilišču. Za prvo, posebno pa za slednje, smo po mazarjih naših vlad in Nemcev, ali premaloštevilni, ali pa... No, saj vemo: kar za nas velja, n. pr. ne velja za Italijane.

Toda k stvari! V Mariboru bimo že leta in leta hud boj za slovensko ljudsko šolo v Studencih. Družba sv. Cirila in Metoda ima v Studencih pri Mariboru, že davno kupljeno svoje stavbišče, načrti so izdelani, vse drugo je tu, le eno ne: **študentska občina noče in noče na dan s potrebno stavbno komisijo.**

Prej se je slišalo izgovor, da ni občinski svet permanenten. Sedaj je. Načeluje mu župan, »ženialni« dr. Juritsch. Dr. Juritsch je jurist. Ravno to ga najbrže spodbuja, da na nezasišlan način krši tozadevno v poštev prihajajoče postavne določbe. Zahtevano komisijo bi moral že davno poslati, saj je »župan«. Postava pravi, da se, kdor tega ne stori ali zabranjuje, **kaznuje ali z globo, ali pa se ga — odstavi.**

Dr. Juritsch krši pravice, **krši postavo.** Ne kaznuje se ga niti z globo, niti se ga ne odstavi...

In zakaj vse to? Kje tiče vzroki? Dvoje jih je in to velevažnih! Prvič: nimamo dovolj **značajnega in sposobnega** političnega zastopstva. V deželnem odboru — koder leže šolski akti studenške slovenske ljudske šole — imamo zelo zmogljega, za narodni blagor delavnega in čez vse sile prebrisanega slovenskega deželnega odbornika. Da ima vse gori označene čednosti in lastnosti v obilni meri, nam priča dejstvo, da se briga za vse, samo za ono ne, kar mu je vsak dan petnajstkrat pred nosom.

G. slovenski deželni odbornik štajerski, kedaj se boste spomnili na svojo ne le narodno, marveč tudi častno dolžnost in se zavzeli za slovensko studenško - mariborsko šolsko vprašanje? **Apeliramo na vas kot moža Slovenca!**

Drugi vzrok teh zaničevalnih brč je naša servilnost, naša lojalnost, ki meji na bečbarstvo, kadar od nas kaj zahtevajo naši **narodni nasprotniki**, kadar hočejo od nas za se nacionalnih ugodnosti.

Konkreten slučaj: pred leti sreča nek gospod v Ljubljani na ulici višjega ljubljanskega uradnika v razgovoru — z dr. Ambrožičem. Uradnik je seveda Slovenec. Na začuden tozadevno vprašanje, kaj da ima pomeniti prejšnja družina, je bil odgovor, da se je pogovor tikal neke prošnje do ljubljanske mestne občine za dovolitev — »Schulvereinskoga« otroškega vrta, katere prošnje se vedno **takoj in ugodno rešujejo.** To se je zgodilo že pred več leti. Slučaj je bil na razgovoru na javnem, rednem letnem občnem zboru

LISTEK.

Moje življenje.

III.

Navsezgodaj sem občutil in izkusil žensko zapeljivost ter njeno izdajalsko hinavščino.

Mati je imela vrhan pehar suhih hrušek. Ali tisti pehar, posoda vseh sladkosti, je bil zaklenjen v ogromni omari. Če se spomnim nanjo, se mi zdi večja od marsikatero srednje višoke hiše.

Sama sva bila v izbi s sestro Lino; pogledala me je z zamišljenimi očmi in je rekla:

»Ko bi zdajle imela tisti pehar!«

»Ko bi ga!« sem vzdihnil.

»Zakaj bi ga pač ne imela,« je rekla tišje, kakor tja vendan.

»Saj je omara zaklenjena, mati pa imajo ključ!«

Pomisli! je.

»Pa vendar bi ga lahko imela, tudi brez ključa!«

Spreletelo me je čudno, kakor strah pred grehom; hkrati pa me je ščegetalo sladko ob mislih na vrhani pehar. Skočil sem z zapečka ter šel preiskavat omaro. Stala je počez v kotu in ni bila tesno prislonsena ob zid, tako da bi človek, če bi se »na pravil majhnega«, zlezal zanj; s težavo res, ali zlezal bi. Jaz pa sem

bil droban, da sem komaj razločil svojo senco.

Sestra je ostala na zapečku ter je gledala s sklonjeno glavo in stisnjenimi ustnicami, roke uprte ob kolena.

»Zlezi zád!« je svetovala tiho.

»Napravi se majhnega in se splazi hrbtom!«

Tako sem storil in bil sem v temi; spreletel me je občutek, da sem strahotno sam.

»Potpi malo, da izpregledaš!«

je svetovala dalje. Ali še predno se mi je oko privadilo mraku, je šepnila strahoma:

»Beži!«

V trenutku sem stal mrzel in trepetajoč sredi izbe. Nekdo je hodil s težkimi koraki po veži, nazadnje je zakašljajal ter šel.

»Zdaj pa naredi brz, kar misliš; zdaj je že vseeno! Zlezi zád; tam na oni strani, kjer je pehar, je en žebelj odnehal; potegni ga ven, pa odsloni desko!«

Storil sem brez misli in volje vse, kakor je ukazala. Če bi mi bila v tistem hipu rekla: »Poidi na cesto in skoči pod voz!« — bi bil šel ter skočil.

Odslonil sem desko, otipal pehar, zgrabil pest hrušek ter jih stlačil v žep; nato še eno in še tretjo, tako da sem imel obadva žepa nabasana. Ko sem spet prislonsil desko ter se izvil izza omare, sem bil zasopel in poten. Sla sva s sestro za hip, legla sva v travo kraj plota ter sva

jedla. Ali nisva se spogledala ves čas in tudi smejala se nisva.

Tako sva se gostila dan za dnem, pod večer, ko so se drugi podili po »mesarjevih kladah«, ko je bila mati pri sosedih, oče pa v krčmi. Občutek greha se je bil skoraj popolnoma izgubil; že sva se smejala ter govorila nebrzdano o svojem skritem početju.

Nekoč, v nedeljo po veliki maši, je odklenila mati omaro ter se je čudoma začudila.

»Sama ne vem, kaj bi to bilo! Saj je bil vrhan pehar, da so doli držale, zdaj pa je že kar do roba vsahnil! Miši jih pač ne jedo, saj ni nobena obglojena!«

Držala je pehar z obema rokama ter se je ozrla po nas vseh. Drugi so strmelj z velikimi očmi in odprtimi usti, sestra Lina je gledala v tla in je podršavala z nogo, meni je šel mrz od lic do nog in spet nazaj, počasi in težko; zdelo se mi je, da se izba maje in da je mati zelo velika.

»Kdor je storil, povej sam!«

Molčali smo; vseh nas je bilo strah, ne strah grožnje, palice še manj, temveč nečesa neizrekljivega, daljnega, silnega.

Izpregovorila je sama sestra Lina:

»Ta je bil!«

In je pokazala s prstom name.

Mati je postavila pehar na mizo.

V lasni omotici sem videl čisto, da je prebledela.

Se je vprašala:

»Kdo je bil?«

»Janez!« je rekla sestra Lina in mi je gledala naravnost v obraz.

»Kako da si naredil, še to povej!« je ukazala mati.

Nogé so se mi tresle tako močno, da nisem mogel vstati. Odgovoril pa sem razločno, da sem poslušal čudoma sam svoj glas.

»Zlezi sem zád, potegnil žebelj ven, odslonil desko in otipal pehar. Ze od torka, vselej pod večer!«

Takrat se je zgodilo nekaj, kar me prešine z neznano grozo še ob spominu. Mati me ni udarila, tudi ni rekla žale besede; sedla je na klop, skrla je obraz v dlani ter je zajokala, da so tekle solze izza belih prstov.

Sestra Lina je bila natihoma smuknila iz izbe; jaz edini sem jo videl, kljub omotici in od bolečine slepim očem. Šel sem za njo počasi, ker so mi bile noge zelo težke. Napotil sem se naravnost za hišo; tam se je bila skrila pod jasminov grm za plotom; rdeča nedeljska ruta jo je izdala. Prišel sem do nje, zgrabil jo za dolgo kito ter jo vlačil za seboj po vrtu. Ni kriknila ves čas, še zavzdihnila ne.

V poznejšem, prevár in bridkosti polnem življenju, me je goljufala in izdala marsikatera ženska; Bog jim greh odpusti, jaz jim ga vsem do zadnjega kraja. Toda vseh učenosti najgorenkejša učenost je abecednik.

Ivan Cestar.

Ko raste goski prvo perje...

Prepis iz dnevnika.

Mirko Muršec.

(Dalje.)

3. julija.

Danes je prišel Jurislav! Takoj sem ga napadla s svojim pogledom. Pa iz previdnosti sem sprožil tokrat le en pogled. Dopoldne ob 10. sva se srečala v parku. Pokazala sem mu zobke in ga globoko pogledala. In o sreča! Vnel se je tako naglo, da sem opustila ostala dva pogleda, ker mi je bilo žal njegovega panama slamnika, ki bi se morda še zraven vnel. Plamen mu je švignil v obraz in postal je rdeč ko kuhan rak. Najprej je odprl usta, potem pa potegnil klobuk raz glavo in mi naredil lep poklon. Vsa srečna sem mu odzdravila, trenutek postala in si oddihavala, hoteli sem mu dati priliko za nagovor! Pa tepček ni imel korajže. Oči je povsile, usta zaprl in odšel. Torej ob 10. je vsak dan v parku! O čakaj Jurislav, čakaj! Pri meni še čakajo tvoja zardevanja hude izkušnje! Jaz ne odneham.

6. julija.

Trikrat sva se že srečala z Jurislavom v parku. Pa še vedno nima korajže za nagovor. S pogledi sem ga prebadala ko španski torero bika, pa vse zaman! Uvidim že, da moram jaz začeti! Samo kako? Hitro k Toni! oo nasvet.

podružnic D. C. M., dne 20. januarja letos. In tako se godi tudi drugodi.

Zdi se nam, da je pozabljen narodni pregovor: »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tučevu peti.«

Poglejte! Leto in leta že prosimo, moledujemo, grozimo. Ne pomagajo. In zakaj ne? Ker vse je vse polno, ki se klanjate tujcu, a s tem prodajate lastne brate ob narodni meji.

Vam ne sili v lica rdečica sramu?

Avtonomna zastopstva slovenska, kdaj se boste spomnila svoje narodne dolžnosti?

Apeliramo na vaše narodno mišljenje, da nam stojite trdno, pred vsem pa značajno ob strani in se sklicujete na mariborski vzgled, kadar od vas zahteva narodni tujec sebi in svojim ugodnostim!

Pokažite, da v vas še živi narodni ponos! Pomagajmo si sami!

—a.

Železniške razmere.

(Kaj se vse godi v področju tržaškega ravnateljstva.)

Kruti zatiralec Wieser sedi še vedno lepo gorko na svojem mestu. Ne vemo, ali minister nima moči in poguma, da bi pravici pomagal do veljave, ali pa neče storiti svoje dolžnosti. Če je država še pravna država, potem se mora kaj ukreniti proti taki grozni krivici, ki se godi narodu, čigar jeziku je postavno zadržana ravnopravnost.

Če se Slovenec kaj pregreši — gorje mu! Kaj je bilo s Koželjem in kako se ga je uničilo. Kako se je mudilo, da bi le morda ne prišlo na dan, kar bi opravičilo mnenje, da se je morda zgodila kaka krivica.

Zaradi Wieserja je bila v državnem zboru podana interpelacija. Pomagala ni. Torej pri vladi že interpelacije nič ne zaležejo, vlada še poslancev ne posluša. Lepa vlada. Človek, ki dela Slovencem tako krivico, kakor ta Wieser, ki je že toliko ljudi oškodoval in uničil, ki kar trepetava sovraštva, če sliši kako slovensko besedo, niti na zagovor ni bil poklican, daš so poslanci interpelirali.

Sprši takega postopanja se seveda ni čuditi, da je tržaško ravnateljstvo na proročilo Volksrata vzelo v svojo zaščito znanega strojevodjo Grögra. Ta je kradel po Dolenjskem purane in kokoši in je bil zaradi tatvine tudi obsojen. Tudi predno je bil sprejet k železnici, je bil ta nemški kulturonosec kaznovan zaradi tatvine. A kaj je zdaj storilo železniško ravnateljstvo? Kakor poroča »Eisenbahner-Zeitung« je bil ta človek od strani ravnateljstva kaznovan s par kronami globe. Prestavljen je bil tudi v Trst. Da bi ta zaupnik Volksrata ne trpel preveč škode, je bil prestavljen iz službenih ozirov in ne kazenskim potem in tako dobi povrnjeno celo preselitev in vozino. Tudi krasti smejo ljudje nemškega mišljenja, na jih še iz službe ne odpuste. Slovenca pa za vsako malenkost uničijo. Take so razmere v Avstriji pri tržaškem železniškem ravnateljstvu!

Kranjsko-hrvaške meje.

Ni ga menda okraja v Avstriji, s katerim bi imele razne državne obla-

sti to in onostran državne meje, toliko sitnosti, kot jo imajo tako naše kot hrvaške oblasti z žumberškimi okrajem. Žumberški okraj je potisnjen na jugovzhodno stran Gorjanec in bi po svoji naravi legi moral pripadati Kranjski. Vsaj spada nižje dol ob Kolpo potisnjen metliški okraj k naši Beli Krajini, ravno tako najvišji del gorjanske planote k skrajni obmeji Dolenjske. Ravno v sredi med njima pa je potisnjen ta žumberški okraj, ki pa spada pod hrvaško državno upravo. Pa niti to ne v svoji odrezani, odločno izraženi celoti. Ni treba daleč iti. Takoj ko preidemo sedlo Gorjanec in zagledamo pred seboj belokranjsko in hrvaško nižino, smo že zašli v čudovit labirint. Tu ima Žumberčan svojo hišo na kranjski zemlji, a takoj poleg nje stoječi hlev spada že pod drugo državno polovico. Položaj za razne obmejne spekulacije: uvoz živine iz okuženih okrajev, razni davki itd. je za te kraje zelo ugoden. Krčmar tu svoje vino v hiši, ki spada h Kranjski, a svojo glavno zalogo ima v kleti, ki stoji na žumberških tleh. O kaki poslednji kontroli tu ne more biti govora. Ravno isto je z mesarji, trgovci in raznimi obrtniki. Kakor bi iz čisto človeškega stališča to ugodnost vrlim Žumberčanom iz srca privoščili, vendar tega razmerja iz stališča avstrijskih, oziroma kranjskih davkoplačevalcev ne moremo odobravati iz enostavnega razloga, ker vsled ugodnosti teh obmejnih spekulacij trpi naša trgovina in naša obrt, ki je za vsak liter vina, za vsako jajce pod strogo kontrolo naših slavniških državnih in deželnih oblasti. Ker si Žumberčani zaradi raztresenosti svojih posestev, spadajočih deloma na to, deloma na onostransko državno polovico glede raznim davkom izpostavljenega blaga znajo »pomagati«, ga tudi lože spravljajo v promet kot Belokranjci, ki morajo vsa davčna bremena nositi. Seveda imajo Žumberčani radi teh ugodnosti tudi dosti sitnosti z našimi oblastmi. Za vzgled izmed mnogih navajamo samo en slučaj, ki je bil pravkar predmet dolgotrajnim preiskavam, ki so se zdaj končale pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Neki gostilničar v Hrastju pri Jugorjih ima svojo gostilno na kranjski, drugo poslopje pa na hrvaški strani. Avstrijske oblasti ga dolže, da je prodajal neogledano meso, da je dovažal razne živali iz Hrvaške brez potnega lista, ozirov, v nekaterih slučajih s ponarejenimi potnimi listi domov, jih zaklajal v hlevu, ki stoji na hrvaški strani, prodajal pa je v gostilni, ki spada pod Kranjsko. Zdaj pa poslušajte: Od avstrijske oblasti preganjani se prvič postavi na stališče, da je on pravzaprav Žumberčan in da je njegova gostilna le del njegovega ostalega na žumberški zemlji stoječega posestva. On ima opraviti ponajveč s svojo vlado, ki pa se seveda malo briga za Žumberčane v gorjanskih pustinjah. On ne pozna avstrijskih zakonov in je prepričan, da je tako prav kakor on dela. Sicer je isto svoje stališče že dostikrat ponovil in proti svoji volji pozna ravno tozadevne avstrijske zakone, če že drugega ne, vsaj ker je bil radi istih prestopkov že tolikrat kaznovan. Pa mislite, da se bo mož poboljšal? Kaj še! On pri svoji spekulaciji in kupčiji že s tem računa, da bo, če ga avstrijska oblast zaka-

zopet kaznovan. Dobičak pri tem je pa še vedno večji, kakor so kazni. V zadnjem slučaju je bil v Metliki obsojen že na 200 K globe, katero kazen je tudi novomeško višje sodišče potrdilo. Pa mož vseeno ne bo odjenjal, ker mu ti prestopki več nešajo kakor vse kazni. In to je pri teh ljudih nekaj čisto vsakdanjega. So pa slučaj, n. pr. pri izterjavanju davkov, pri prodaji zemljišč, raztresenih na obeh državnih zemljah, ki delajo avstrijskim oblastim neverjetno veliko škodo, pa je kljub temu ves Žumberk v takem državno-pravnem neredu. Vprašanje Žumberka se že vleče stoletja v škodo našim Belokranjcem, pri uvažanju živine iz okuženih okrajev onostran Kolpe tudi na splošni deželni promet, deloma pa tudi v škodo Žumberčanov samih.

Hrvaški sabor.

Hrvaški sabor še vedno nadaljuje indomitno debato. Včerajšnji seji, ki se je pričela šele ob tridesetih na 11. dopoldne, je govoril poslanec Bude pl. Budisavljevič, Srb, eden izmed najboljših govornikov hrvaškega sabora.

Uvodoma svojih izjavljani je govornik naglašal, da bo glasoval za indemitno in sicer zato, ker je ban baron Skerlec z omogočil vzpostavitev ustave in delovanje hrvaškega sabora, kar je samo narodu v korist. Hrvaško-srbska koalicija bo podpirala politiko bana Skerleca v interesu naroda in se ne bo dala s te poti spraviti niti z natolcevanjem, niti s terorizmom sabske manjšine. Ko je koalicija sklenila pakt z baronom Skerlecom, ni sicer dosegla vsega, kar bi rada, lahko pa se reče, da bi bila dosegla več, ako bi ji opozicija ne bila nasprotovala. Opozicijski poslanci so imeli v zbornici samo zgodovinske govore. Poslanec Pavučić ne ve, da so nagodbe leta 1102., 1256. in 1790. vedno bolj omejevale pravice kraljevine Hrvaške. Leta 1102. je kraljevina Hrvaška propadla. (Frankovec župnik Vučić: Pa jo zopet osnujmo — kraljevino Hrvaško!) Če bi to mogel, moj lepi pop, bi to storil z eno besedo. Izjavljam, da pomenja nagodba iz leta 1868. napredek proti prejšnjim nagodbam. Hrvaška je pretrpela mnogo nesreč, toda nagodba leta 1868. je mnogo boljše kakor so bile prejšnje. Kršenja nagodbe ne smemo dovoliti in opozicija mora podpirati koalicijo v njeni borbi za pravice Hrvaške. Na temelju nagodbe si lahko izvojimo tudi finančno samostalnost. Na razpolago sta nam dva pota: pozitivni zakon ali pa pot, ki si jo je izvolil in izbral Kvaternik. Vem, da praviš niste za revolucijo, zato smatram tudi vaše govore kot prazne fraze.

Govornik je končal svoja izjavljani: Samo narodno edinstvo Hrvatov in Srbov bo narod tako okrepilo, da se bo z uspehom lahko boril za svoje pravice. Mi Srbi ne bomo nikdar prenehali, da bi se z vsemi svojimi silami ne borili za pravice Hrvaške. Jaz pravim: Tu stojim, ne morem drugače, bog čuvaj nas! Amen. — Splošno odobravanje v vsi zbornici. Po Budisavljevičevem govoru je zbornica prešla k interpelacijam.

kaj strašnega, ker je vse prebledel pri vprašanju. Moj odgovor ga je zmedel in s tresočim glasom je rekel »moj poklon gospici« in odšel.

Morda vendar nisem storila nikake budalosti s svojim odgovorom! Kamen se mi je odvalil od srca, ko sem sedaj poiskala v konverzacijskem leksikonu razlago besede simpatija. Ne, simpatij še nisem oddala nikomur. Te še čakajo nedotaknjene tebe ljubi Jurislav! In še vse več!

9. julija.

Danes sem našla na klopi v parku, kjer navadno sedim, prekrasen verz. Podpisani je bil z »Jan Maria Walter Jurislavsky«. Njega ni bilo nikjer. Torej pesniško ime ima tudi! To ga dela vse bolj mičnega. Verz zaupam tebi ljubi dnevnik, da se mi ne izgubi.

»Oj blondlasi Ti Slava, Nebeško lepa si Ti! Junonična je Tvoja postava In zarad! Tebe me srce boli. Ta divna rima! Vse na « in a! Niso še izumrli Slovencem talenti! Prešeren je dobil vrednega naslednika! Ali more spesniti kdo kaj lepšega, skladnejšega!

Da bi siromaku le srčna bol ne škodila. Naj mi umrje in jaz sirota si moram iskati drugega fanta. Nebeški oče, ti nisi tako okrutni! Pusti mi fanta živeti!

15. julija.

Kako romantično krasno je življenje. Jurislav je pravil, da je življenje velika ničla. Tega ne morem raz-

Težnje po novi srbsko-bolgarski zvezi.

(Dopis iz srbskih političnih krogov.)

V Beogradu, 22. jan. 1914.

Ni nobena tajnost več, da se je pričelo intenzivno zakulisno delo, ki ima namen izgladiti med Srbijo in Bolgarijo obstoječo nasprotstva, povzročena po nesrečni bratomorni vojni, ter uravnati pot novi srbsko-bolgarski zvezi.

Pred tremi, štirimi meseci pač še ni nihče niti mislil na to, da bi se v doglednem času sploh dalo sprožiti, ako tudi samo akademsko vprašanje o možnosti nove srbsko-bolgarske zveze.

Takrat so še prevladovala strasti: Srb je govoril le o bolgarski tatarski zahrbtosti in potuhnenosti, Bolgar pa je kletil srbske izdajalce, češ da so se zvezali z Grki in Romuni v svrhu, da razkoso in uničijo bolgarsko državo.

Sedaj so se razburkani valovi strasti že kolikortoliko polegli in trezen prevdarek je prišel zopet na površje in v veljavo.

Javna diskusija o vzrokih strašne katastrofe, ki je zadela Bolgarsko, je imela na bolgarsko javnost naravnost blagodejen vpliv in je znatno pročistila težko ozračje, ki je dušilo po usodopolnih dogodkih ob Bregalnici vse bolgarsko javno življenje.

Patrijotični politični krogi v Bolgariji, so jeli polagoma uvidevati, da bolgarske nesreče niso bili toliko krivi Srbi, kakor v prvi vrsti Bolgari sami, ki v svoji nerazumljivi zaslepljenosti niso umeli spraviti v sklad svojega makedonskega idealizma z rezultati suhe in gole realnosti. Po treznem preudarku in vsestranskem razmišljanju so ti bolgarski krogi prišli do prepričanja, da bi bila Bolgarska dejansko vendarle neprimerno na boljem, ako bi bila ohranila svojo zvezo s Srbijo in bi se bila z njo mirnim in prijateljskim potom poravnala.

Nekateri politiki pa gredo še dalje in pravijo, da je za Bolgarijo edina naravna in za bolgarski narod koristna zveza ona s Srbijo, češ da ti dve državi družijo ne samo skupni gospodarski interesi, marveč tudi plemenska sorodnost in obema narodoma skupna pravoslavna vera.

Ti politiki so mnenja, da je treba preko grehov preteklosti napraviti križ ter se otresti vsake sentimentalnosti: gordijski vozol makedonskega vprašanja je orožje odločilo na korist Srbom, s to odločitvijo je treba računati in se z njo tudi načeloma sprijazniti.

Vsa Makedonija je za Bolgarijo definitivno izgubljena, ako bodo bolgarski državni snovali zgolj načrte o politiki oborožene revanše.

Ako na spremene svoje politike nasproti Srbiji in skušajo z njo stopiti v prijateljsko razmerje, ni izključeno, da bi Srbija za ceno prijateljskih odnošajev s svojo vzhodno sosedo ne žrtvovala lep del svojega makedonskega ozemlja, zlasti ako bi bila proticena za to žrtev trdna, proti vsem možnostim zasigurana alijansa z Bolgarijo.

Tako kalkulirajo vsi trezno misleči bolgarski politiki, ki jim slepa strast še ni otemnela razuma.

In ni se čuditi, da so že sondirali v Beogradu, kakšno stališče bi zavzela srbska vlada v slučaju, ako bi Bolgarska stopila predno s predlogom, naj bi se sklenila nova zveza med Bolgarsko in Srbijo.

Kakšen je bil odgovor na to previdno sondacijo, seveda ne vemo pozitivno, vendar pa je nam toliko znano, da je bil odgovor zelo dvoumen in da se je skrbno izogibal povedati kaj pozitivnega.

No, vkljub temu pa vemo, da tudi v srbskih krogih obstoji razpoloženje, ki je dokaj ugodno kombinaciji, o kateri smo zgoraj razpravljali.

Javna tajnost je, da se Srbija nič prav dobro ne počuti v zvezi in v objemu. Grške in da bi bila pripravljena tudi nekaj žrtvovati, ako bi se dalo vzpostaviti trajno prijateljstvo ali celo močna, proti vsake-mu razpadu zavarovana zveza z njeno bolgarsko sosedo.

Da, morda bi Srbija že sedaj radostno prožila roko v spravo z Bolgarsko, ako bi verovala v odkritosrčnost in poštenost ne toliko bolgarskih državnikov, kakor predvsem bolgarskega vladarja carja Ferdinanda.

Te vere pa ni in za to bo cesta do bolgarske - srbske sprave še prava trdnjava pot.

A do te sprave mora priti, ako ne preje, pa čisto gotovo tedaj, ko bo iz Bolgarske izginil njen zloduh — car Ferdinand.

Albanske homatije.

Izmail Kemal je srečno demisioniral. Najvišja oblast je prešla v roke kontrolne komisije, ki je imenovala na Izmail Kemalovo mesto Fevzi bega. Ministrstva je komisija nato takoj opustila in jih pretvorila v navadne vladne oddelke z generalnimi ravnatelji na čelu. To je pač samo izprememba naslova, ker bi bilo malo čudno, če bi moral grof Stürgkh pozdravljati g. Izmaila Kemala ali Fevzi bega kot kolega. Tudi bi ne bilo prav nič presenetljivega, če bi morali v Albaniji obesiti kakega ministra in zato je pač bolje, da visi, če že mora biti, kak generalni ravnatelj. Kakor se vidi, so bili zelo tehtni vzroki merodajni za to važno izpremembo. Kakor povsod, pa tudi v Albaniji bivši ministri nočejo pripoznati pravega vzroka demisije in skušajo svoj odstop olepšati. Pravijo namreč, da so hoteli dati kontrolni komisiji priliko, da spriče neznoznim razmeram v Albaniji napravi sama red ali pa imenuje za Albanijo generalnega gubernatorja za tako dolgo, da pride bodoči knez v Drač. Pred vsem pa pravi provizorična vlada, da je demisionirala zato, da pride princ Wied čim prej v svojo novo domovino. Kontrolna komisija je vzela albanske vajeti v roke in zdaj je napočila nova doba za Albanijo, dvomimo pa, da se bo cedio odslej po albanskih tleh samo mleko namesto krvi.

Trgovinska pogodba med Avstrijo in Nemčijo.

Kakor poročajo iz Monakova, je izšla v »Münchner Neueste Nach-

še bolj, ko če mi da mama zaušnico. Na poljubnem mestu je bila roka celo mokra. Z ruto sem jo skrbno obrisala in hranila bom to ruto v vekevečni spomin najslajših dni svoje mladosti ljubavi, ki je prva, a upam ne slednja.

18. julija.

Danes sem bila predstavljena visokoculcu Zvanicu. Na posetih je pri Jančigajevih. Krasen človek. Ima že brke! Tako so srčkani ti ljubi brčki, da bi jih kar poljubila. In kodraste lase ima. Pred tem se Jurislav lahko daleč skrije.

Zvanic se je zaljubil v mene na prvi pogled. Rekel mi je, da sem sladka ko vrtna jagoda. Ko bi le hoteli prigrizniti. O Jurislav, tvoja slika bledi v mojem srcu. Bila je gotovo slabo retuširana. Kriv si sam! Jaz želim dejani, da, dejani in ne latinskih fraz. To je Zvanic drugačen fant. Spremljal me je zvečer domov, prijel me krog pasu in gotovo bi me poljubil, da ni k nesreči nekdo prišel. Ta latinščina meni bolj ugaja ko Jurislavova. Sicer pa se Zvanicu ni čuditi, če je drznješi od Jurislava. Saj ga ja v vojaškem duhu odgajajo. Razlagal mi je danes, da mu dela kanonično pravo hude preglavice. To se pač vidi, kaka sramota je za državo, da nam ne da slovenske univerze. Zvanic že tudi rabi nemške izraze! Saj je za kanonično pravo vendar tako lep slovenski izraz topničarsko pravo.

(Dalje prihodnja.)

7. julija.

Hvala Bogu, ne rabim več Tonče. Danes sem dobila naročena navodila! Za moj slučaj mi predpiše, naj pri srečanju nekaj izgubim. Če je v fantu le količkar kavalirja, mi mora izgubljeno stvar prinesiti. Jaz se mu zahvalim in pogovor bo začel. To bo držalo. Kavalir je gotovo moj Jurislav! Saj že kadi!

8. julija.

Hura! Z Jurislavom že občejuva! Ko sva se danes srečala, sem izgubila žepno ruto. Šla sem počasi naprej, približno dvajset korakov. Imam precejšen nahod in sem bila že kmalu prisiljena, iti po ruto sama. Kar prisopiha za menoj mili Jurislav in ve: zasopljeno začne: »Gospici, gospica, tu ste blagovolili ne — nekaj izgubiti!« O hvala vam in vaši ljubeznivosti! sem odgovorila s svojimi najhvaležnejšim glasom. »Oh prosim, vam bi pobral vse žepne rute vsega sveta.« Ta laskavi poklon je spravil celo mene v zadrego, vendar sem se spomnila pravočasno svoje vzvišene naloge. Sprožila sem enega svojih zmagonosnih pogledov. To je učinkovalo trenutno. Gotovo se mu je vnelo srce. Kar gori je ves! »Krasno vreme imamo danes,« je bil prvi izbruh njegovega vnetja. »Oh, tak romantično krasno vreme je,« sem mu vsa zadivljena pritrdila. »Pa po lepem vremenu pride navadno dež in tega se bojim!« »Zakaj se bojite?«

»Ker, ker potem ne bom tako srečen. Da bi lahko srečal boginjo Juno!«

»Kaj ste jo že srečali?« »Da, ravno pred njo stojim!« Tak ljubeznjivček! Govori kot bi čital!

Oh kako grdo doma lažejo. Mama mi vedno pravi, naj mnogo jem, da ne bom pretirana ko mravlja. Jurislav pa vidi v meni Juno! Tolmačiti si ne morem mamine govornice drugače, kot da je na mojo lepoto ljubosumna in me zato zasmehuje.

Moje sveto pismo mi predpiše povestiti pri poklonih oči in zardeti. Stori la sem to virtuožno. Naenkrat Juroslav prebledi!

»Oprostite, mila gospica, moje nerodnost! Vi niti ne veste s kom imate čast govoriti. Moje ime je Jurislav Strnad, študiosus sekste gimnazije.«

»Me veseli.«

»Ali vas smem gospica še večkrat videti?«

»Sprehajam se v letu in zimi krog 10. tukaj v parku.« Ta moj odgovor je sicer neresničen, ker hodim v park le, odkar je Jurislav doma, pa tega mu vendar ne morem povedati.

»Gospica, ali ste že oddali komu svoje simpatije?«

Moj Bog! Ko bi le poznal človek vse tuje izraze. Kaj le to znači »simpatije«? Odgovorila sem mu z »ne vem«, ker res nisem vedela, kaj bi že naj komu oddala. Mora biti to ne-

richen« sledeča oficijozna izjava: Tu di če bi se potom dodatne pogodbe izpremenilo trgovinsko razmerje med nami in Avstrijo in Ogrsko v posameznih točkah, pomeni tudi to stopanje izenostavljenje trgovsko-političnih pogajanj. S tem bi se polje pogajanj zelo omejilo, tako da bi obstoječe tarifne pogodbe kot celote ne bilo treba odpovedati, marveč bi dobila samo gotove dodatke, ki izpreminjajo posamezna določila ali pa jih nanovo formulirajo in dostavljajo. Sklep nove tarifne pogodbe je torej, če se dosedanja pogodba ne odpove, zelo olajšan. Kar se tiče odpovedi same, je v pogodbi, sklenjeni z Avstrijo, urejeno nekaj drugega, kakor v najvažnejših tarifnih pogodbah, ki jih je sklenila Nemčija v letih 1904 in 1905. Med tem, ko moremo svoje trgovinske pogodbe z Belgijo, Bolgarsko, Italijo, Rumunsko, Rusijo, Srbijo in Švico od 31. decembra 1916 naprej vsak dan odpovedati z enoletnim rokom, vsebuje pogodba z Avstrijo in Ogrsko določbo, da se sme odpovedati pogodba 31. decembra 1914 za 31. decembra 1915 in od 31. decembra 1916 naprej vsak dan z enoletnim rokom.

Štajersko.

K »pridobitvam« naših klerikalcev štajerskem deželni zboru. Ze svoj čas smo pribili, da bo dajala štajerska dežela za gospodinjstvo šolo v Šent Jurju ob Južni železnici le letnih borih 1000 K. Klerikalci so nas tolažili, ostalo bo pa dala država — in koncem koncev je vse eno, od kod dobimo denar za svoje kulturne potrebe. Zamolčali so pa klerikalci, da so s a m i prosili, naj bi se dal in dajal potreben denar za ustanovitve in vzdrževanje gospodinjstva šole iz znanega filijalnega fonda za pospeševanje živinoreje. Na štajersko že itak ne pride iz tega fonda preveč (nekaj manj ko 300.000 K), na štajerske Slovence pa niti ne pravičnino tretjina. In še ta znesek se bo porabilo za gospodinjstvo šolo in klerikalno vnovčevalno zadruzo v Mariboru — tako, da se lahko živinoreji popolnoma obrišejo. Kaj takega bi se dalo dobiti pač tudi brez obstrukcije in brez tolikoga »junaštva«, spoštovani gosp. Korošec!

Člani celjske okrajne bolniške blagajne pozor! C. kr. namestnika v Gradcu do danes še ni izpolnila svoje besede v smislu odloka 29. oktobra 1913, s katerim je vsled naše pritožbe odredila, da bode volitve izvršili c. kr. vladni komisar nepristransko. Dosedanji potek volitev je imenovito velika lumparija poneverjevalčevih pomočnikov in zaščitnikov. Vladni komisar Huber iz neznanih vzrokov kljub dotičnemu zagotovitvi namestitve ni dal Slovincem priložnosti, predlagati popravno napačnega seznama članov, predno bi se razdelilo številnim zastopnikom delodajalcev in odposlancev delojemalcev. Prosluli Richa, ki je bil svoj čas zaprt, ker je Slovence iz političnega sovraštva pretepal, imenom slovenskih zavarovancev ni pripisal rojstnih letnic, vsled česar ne smejo voliti kot domnevno mladoletni, dočim so se pri sestavljanju ključa za delegate smatrali vsi nemški tudi mladoletni uslužbenci kot polnoletni. Komisar Huber noče sam rešiti predlogov, da se napake popravijo, ker se noče zameriti, kakor piše 19. t. m. lastnorodno blazonacionalnemu podžupanu Rauscherju. Na namestniki se delajo še danes, kakor če bi ne bili podučeni o položaju in nočejo ustaviti sleparskih volitev. Saj je dr. Ambroschitz preteklo sredo v »Deutsche Wacht« že objavil izid glasovanja in pravi, da ima že danes mesto Celje s 5000 prebivalstva večino nad 50.000 Slovencev treh sodnih okrajev, ki ne bodo imeli nič govoriti pri okrajni bolniški blagajni. Njegov policaj Gračner, ki se je proti plačilu 50 K na dan vozil z voznikom Krempušem okrog in polovil s sleparskim zlorabljenim uradne oblasti glasovnice, je tolahko zanesljivo izračunal. Zdej treba le še glasovnice kuvertirati in po pošti odposlati, da jih bode svetohlini Huber še uradno prečel! Slovenskim gospodarjem in uslužbenem je postopanje v teh razmerah predpisano s soglasnim sklepom zbora 14. t. m. Slovinci se volitev za sedaj ne udeležijo. Če namestnika v zadnjem hipu pride do zavesti svoje dolžnosti in če ustavi to volilno sleparsko postopanje ter sama pravično sestavi imenik in razdeli število zastopnikov in odposlancev, tedaj bomo se poslužili svojih pravic kot člani blagajne. Če ne, je tudi dobro! Tedaj bode nam pa samo vlada dajala odgovor! Slovinci, čakajo vas hudi boji, torej pozor!

Predavanja na štajerskem. Danes, dne 24. januarja predava prof. dr. Hlešič na Vranskem o »Jugoslovanstvu v naših narodnih pesmih«.

v nedeljo pa v Zalcu o »našem književnem jeziku«.

Trbovlje. Občinske volitve se vršijo letos začetkom februarja meseca. Zanimanje za te volitve je velikansko. Za danes poročamo samo nekaj suhih števil, iz katerih je razvidno, da je naša občina težak in obširen aparat, kiga zamore voditi le veččina spretna roka. Vseh volilcev skupaj je 1900 in sicer v I. razredu (najvišji davkoplačevalci, industrija in veleposessniki) 30 volilcev; v II. razredu (obrtništvo, uradništvo in kmetje) 225 volilcev in v III. razredu (večinoma delavci, kmetje in tudi uradništvo) 1645 volilcev. Največji davkoplačevalec je rudokopska družba v Trbovli, ki plačuje okroglo 65.000 K; najmanjši pa je neki Zupan iz Hrstnika, ki plačuje en vinar davka. Dosedaj je imela industrija (Nemci) 10 zastopnikov v občinskem odboru; socijalni demokrati 4; klerikalci 2 in narodno-napredna stranka pa 14 odbornikov. Sedaj se hoče stvar menda temeljito spremeniti, ker zahtevajo socijalni demokrati zase celi III. razred, to je 10 zastopnikov; Nemci hočejo obdržati svoje zastopstvo, torej tudi 10 odbornikov, tako bi ostalo slovenskim naprednjakom in klerikalcem skupaj 10 zastopnikov. To seveda ne pojde tako, ker mi napredni volilci si ne damo n i k a k o r odvzeti v »dobo na račun« katerekoli stranke svojega posestnega stanja v občinskem odboru. O tem obširneje po pogajanjih.

Občinske volitve v Rajhenburgu so se končale z zmago klerikalcev. Prodrli so v 3. razredu z večino 11 glasov, v prvem pa z večino enega glasu. Trije glasovi so bili klerikalni, dva pa napredna. V drugem razredu so bili izvoljeni napredni kandidati. Tretji razred je bil tudi doslej klerikalni, prvega pa smo izgubili vsled nezvestobe ene volilke, katero so vedeli pridobiti duhovniki za se.

Pozor! Naprodaj je v Celju več hiš pod ugodnimi pogoji. Posebno v bližini bodočega sodniškega poslopja, pripravna za razne pisarne. Informacije pri moški podružnici »Bratstva« v Celju.

Iz Celja. Učitelj na vadnici pri tukajšnji nemški gimnaziji in okrajni školski nadzornik Jožef Pruner je pomaknjen v 8 činovni razred. Za njegov »ogromni« trud pri poučevanju 6 do 8 učencev lepa nagrada!

»Triglavanski ples« v Celju. Dohajajo nam vesela poročila: narodno občinstvo na slovenskem štajerskem se z veseljem zanimanjem pripravlja na naš ples dne 31. t. m. Upamo torej, da bomo videli tam zbranih veliko število zvestih prijateljev našega društva in se bomo z njimi vred veselili krepkega njegovega razvoja. — Omenjamo pa posebej, da se ples ne bode vršil v nikakem elitnem stilu ter zagotavljam vsakomur, da bode našel na prireditvi dovolj in neprisliljene zabave. Ker so nam poleg velike dvorane vsi stranski prostori na razpolago, bode tudi za neplesalce izborno preskrbljeno. Aktivni in bivši Triglavani naj nastopijo z društvenim trakom. Novi trakovi se dobe na večer pri blagajni. Kdor še ni prejel vabila, naj piše ponj na naslov: Dr. Šandor Hrašovec, odv. kandidat v Celju. Obeta se velik poset iz okolice in tudi iz oddaljenih krajev, zato opozarjamo slavno občinstvo, da si pravočasno zagigura prenočišča. Za vsa pojasnila se je obrniti na gori omenjeni naslov. — Pripravljalni odbor.

Narodna čitalnica v Zalcu vabi na zanimivo predavanje profesorja dr. Hlešiča iz Ljubljane, združenje z enodejanko »Popolna žena«, vršče se v nedeljo dne 25. t. m. ob 5. uri popoldne v Roblekovih dvorani v Zalcu. Vstopnina za sedeže 50 h, za stojišča 20 h. Predavanje slovenskega učnjaka zasluži mnogobrojne udeležbe naše inteligence iz Savinjske doline.

Vodstvo Zveze slovenskih in nemških učiteljev ter učiteljic na štajerskem (Lehrerbunda) je poslalo različnim listom (slovenskim seveda ne!) dopis, v katerem poziva vlado in merodajne kroge v štajerskem deželnem zboru, da se konečno uredi vprašanje učiteljskih plač. Vsled predkazov iz povišanega davka na žganje bo imela pač tudi štajerska dežela toliko denarnih sredstev, da bode lahko upravičeni zahtevi učiteljstva ugodila.

Nova slovenska živinozdravnika. Deželni odbor je imenoval g. Franca Baša za živinozdravnika na Ljubnem v Savinjski dolini in g. Franca Lobnika za začasnega živinozdravnika na Vranskem.

Cesarski manevri se bodo vršili letošnje jesen (v prvem tednu meseca septembra) na jugovzhodnem štajerskem. Udeležijo se jih graški, zagrebški in požunski kori.

Jezikovne razmere pri Južni železnici so po naši deželi, kakor je

znano, zelo slabe. Prav nič boljše pa niso na Koroškem. To se je videlo v nedeljo na postaji Sinča ves-velikovec. Neki koroški duhovnik je zahteval vozni listek za sosedno postajo Miklovo. Kljub temu, da je dolgo vstrajal pri svoji zahtevi, je moral končno nemško povedati, da je dobil listek. Pripomnim, da sta Sinča ves in Miklovo izključno slovenska. Za njim je pa imel smolo neki gospod iz Štajerske, ker je zahteval listek do neke postaje na štajerskem ob progi Maribor-Franzensfeste. Mladi uradnik se je repenčil na vse pretege. Ker je pa dotičnik ohranil mirno kri, je moral uradnik slednji poklicati nekoga čuvaja, da mu je povedal nemško ime postaje. Slednji je dobil listek in potem sta se nadalje pogovorila nemško. Ker je dotičnik pripomnil na kričanje uradnika, da je res častno, ker so čuvaji v jezikovnem oziru bolj sposobni kakor uradnik, je zahteval postajenačelnik, da naj od dotičnika zvesta sprevednika naslov, kar se je zgodilo. Kdaj bode že nastopala Južna železnica pravično proti nam? — Uradniki sicer niso krivi, če v resnici ne znajo našega jezika, pač pa bi se naj obnašali v takem slučaju dostojno kot olikani ljudje. Žal pa, da so večinoma nemško-nacionalni petelini, ki mislijo, da je vsaka slovenska beseda na naših tleh njim izzivanje. Potlej se pa repenčijo in skačejo kričeč okrog tako, da delajo malo časti Južni železnici, še manj pa sebi kot inteligentnim ljudem.

V Ribnici na Pohorju je priredila tamošnja Ciril-Metodova podružnica dne 11. t. m. krasno uspešno veselico. Čudim se, da se o tej prireditvi v tako važni postojanki ni do sedaj še nihče oglasil v našem časopisu. V Ribnici je zanesel novodošli kaplan strankarski razpor. Zato smo bili tem bolj radovedni, kako se bode obnesla letos podružnična prireditev. Bili smo presenečeni tako glede obiska, kakor tudi glede prireditve same. Prostori so bili natlačeno polni ter je samo vstopnina znesla okrog 125 K, kar je za take razmere veliko. Vrli ribniški fantje in dekleta so pa vprizorili na lepem lastnem odru podružnice težko igro: »Krivoprišnik« jako skrbno in dobro. Tudi pevski zbor je dobro rešil svojo nalogo, dasi je imel nekatere zelo težke pesmi, katere so zadale povsem mnogo truda, a niso našle med občinstvom toliko razumevanja in hvale, kakor pa narodne, iz cele prireditve je bilo razvideti, da je vodstvo podružnice v izbornih rokah. Vrli igralci in pevci pa naj se v prihodnje še tesneje oklenejo svojega vodstva in želi bodo tudi v bodočnosti tako lepe uspehe. Največ zaslug so si stekli gospod dr. Škof s svojo gospo in pa gospod učitelj Hauptman. Pri tej priliki je govoril tudi nekdanji ribniški učitelj g. Ante Beg o nalogah glavne družbe in podružnic. V obče se je govorilo, da je bila ta prireditev najlepša kar se jih je kdaj napravilo v Ribnici, najlepša v moralnem in mendar tudi v gnetnem oziru. Vrli ribniški prireditelji na še enkrat zaključimo besede nekega govornika isti večer: »Bodite trdni v narodni oziru, kakor je trden vaš kremen in ponosni kakor se ponosno dvigajo vaše smreke! Vstrajajte na tej poti in doživeli boste lepše dni v svojem domačem kraju, kakor tudi v širni domovini naši!«

Gospodarski predavanja se vršita jutri pri Sv. Bolienku nad Središčem dopoldne in v Središču popoldne.

Maribor. (Mestna kopel.) Vprašanje mestne kopeli je bilo že marsikdaj povod razpravam v javnosti. Dasi postaja potreba redne kopeli vedno očitnejša, se še do danes tozadevno ni storilo prav nič resnega. S 1. januarjem je bila zatvorjena edina kopalnica, ker se nje posestniku ni obnesla. Vsled tega je mesto sedaj — razun par bogatašev — brez kopalnih sredstev. Sicer bi bila mestna uprava morda voljna poskrbeti za kopalnišče in ima v ta namen že tudi dani 100.000 K občinske hranilnice, a gre ji v prvi vrsti za to, da postavi poslopje z vsem mogočim komfortom, ki bi označeno vsoto gotovo daleko izčrpalo. Potrebam prebivalstva bi seveda taka kopel ne odgovarjala, ker bi bili nižji sloji od nje posejanja popolnoma izključeni in bi služila le dobro situiranim krogom. Za ljudsko kopel pa bi ne bila zadostna samo vsota 100.000 K, marveč bi tudi tozadevno potrebni prostor ob mestni klavnici zadoščal. Bližnja bodočnost nam bo pokazala, v koliko se upošteva splošne želje mestnih in bližnjih okoliških davkoplačevalcev.

Ljutomer. Zadnjo nedeljo, 18. t. m. je imel Murski Sokol svoj XI. redni občni zbor, ki je bil izvanredno dobro obiskan, znamenje, kako zanimanje vlada v Ljutomeru in okolici za to prepotrebno društvo. Veselje je bilo poslušati vzorna poročila po-

sameznih društvenih funkcionarjev, iz katerih smo posneli, da je Sokol, dasiravno ga je zadel v pretečenem letu bridka izguba, — kruta smrt je namreč pobrala iz njegovih vrst ustanovnika in dolgoletnega starosta Murskega Sokola, br. dr. Chloupek — pod spretnim vodstvom br. Joška Rajha zdato napredoval. Iz blagajnikovega poročila smo nadalje posneli, da si je društvo nabavilo tekom leta mnogo novega telovadnega orodja, a vendar še izkazuje blagajna čez 900 K premoženja v gotovini. Vsa čast vzornemu in vestnemu blagajniku! Pretečeno leto je društvo slavilo 10letnico svojega obstanka, povodom katere je priredilo Mariborsko sokolsko okrožje dne 15. avgusta svoj prvi okrožni zlet v Ljutomer, kjer se je vršila še s pomočjo drugih društev krasno uspeša narodna veselica. K dobremu uspehu te prireditve je v telovadnem oziru največ pripomogel naš neustrašeni načelnik br. Jože Veinar, kateremu je stal pogumno br. M. Muršec ob strani, kar priča, da društvo prav izvršno izvršuje svojo nalogo v telovadnici, kar je bilo tudi posneti iz načelnikovega poročila. Ker pa naš Sokol misli tudi na bodočnost, sestavil se je stavbni odsek z br. Fran Stajko na čelu, ki si je postavil nalogo, zbrati za stavbo Sokolskega doma kolikor mogoče dosti kamnov po 50 K, zraven pa pridobiti naše narodne kmete, da pomagajo po svoji moči omogočiti to stavbo. Pri volitvah, ki so se vršile z vzklikom, sta bila izvoljena starostom br. Joško Rajh, podstarostom pa br. Janko Tomazič; ostali odbor je ostal po večini stari. Pri slučajnostih smo morali z žalostjo slišati, da nas zapuša br. Muršec, ki je bil eden izmed najagilnejših v našem Sokolu; posebno školski naraščaj zgubi z br. Muršecem mnogo, če ne vse. Želimo mu, da bi med brati Čehi, kamor ga popelje borba za kruh, nadaljeval svoje plodonosno delo. Ko je br. starosta zaključil občni zbor, smo se razšli z zavestjo, da smo prisostvovali zborovanju, s kakim se zamore ponášati le malokatero društvo. Na zdar! — Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pa si je na svojem združenjem občnem zboru izvolila za predsednika tukajšnega odvetnika g. dr. Marko Stanjko. — Z mirnim srcem lahko zremo v bodočnost, ko vidimo, da stoji na čelu obeh društev, ki ste najvažnejši za Ljutomer, možje, ki nam ne samo s svojo osebo jamčijo za dober razvoj obeh društev, ampak kateri tudi uživajo našo popolno zaupanje. Naša narodna dolžnost pa je, da jih tudi mi v narodnem delu po svojih močeh krepko podpiramo, kajti le na ta način lahko upamo, da ne bomo zopet padli v spanje, ki smo ga spali dosedaj več ali manj. Vsak Slovenec in Slovenka pa se naj zaveda pregovora, ki pravi: »Kdor zanika se sam, podlaga je tujevi peti.«

Drobne novice. Iz Ptuj. Za okrajnega orožniškega stražmeštra je imenovan Ferdinand Wraschitz. — Umrl je v Gradcu tudi mnogim Slovincem znani pirotehnik Franc Cuno, 53 let star. — Iz Maribora poročajo: Zaprl so 23letno kmečko dekle Amalijo Kolmanič, stanujočo sedaj pri Zgornji Sv. Kunigoti, poprej na v Cogetincih, ker je osumljena, da se je udeležila umora svoje prijateljice, 32letne viničarske hčere Ivane Kovačič iz Ščavnice. Dne 31. oktobra ste šli obe dekleti iz Cogetincev proti Ivanjem v gornje-radgonskem okraju. Kolmanič je pozneje pravila, da je ostala njena prijateljica nekaj časa zadaj. Ko je dolgo ni bilo, jo je šla iskat in jo je našla umirajočo s prerezanim grlom. Mislilo se je spočetka, da se je nesrečno dekle samo umorilo. Potem pa so začeli orožniki stvar preiskovati in sum se je vedno bolj utrjeval, da je morala biti Kolmanič zmenjena s svojim očetom ali bratom pri tem umoru. Kovačičeva je stanovala nekaj časa pri Kolmaničevih in je najbrže kaj vedela o umoru, ki sta ga izvršila stari in mladi Kolmanič nad viničarjem Vizjakom leta 1909. Zaradi tega umora so oba Kolmaniča tudi že 19. novembra 1913 zaprli. Potem pa ste menda imeli obe dekleti tudi neko prepovedano razmerje med seboj. — V Mariboru je umrla gospa Frančiška Scherbaum v starosti 91 let. Doživela je velikansko povzdigo svoje rodbine in pa še pravnuke. Bila je svoj čas tudi velika dobrotnica dijakov. — Iz Maribora. Strli si je desno roko nad laktom mestni vikar Simončič.

Razpisano je mesto učiteljice za ročna dela v St. Petru pod Sv. gorami (prošnja do 5. februarja), dalje mesto učitelja ali učiteljice v Globokem pri Brežicah (prošnje do 5. februarja) in mesto učitelja ali učiteljice v Studenicih (prošnje do 10. februarja).

Koroško.

Koroški čebelarji. ki si žele nabaviti za spomlad neobdačenega sladkorja, naj naznanijo to do 28. januarja učitelju Jos. Jeklu p. Galicija na Koroškem. V naznanilu je treba označiti, koliko sladkorja kdo želi, koliko panjev vzdržuje čez zimo in pod katero davkarijo spada.

Drobne vesti. Pri Mariji na Rohah se je ponesrečil delavec Vincenc Guncnik. Pri spravljanju lesa v dolino ga je zadel hloď v glavo in ga vrigel na ognjišče pri katerem se je mož grel. Ko so prihiteli tovariši je bil Guncnik že ves v ognju. Umrl je par ur po nesreči. — V Gradcu so aretirali zaradi postopanja 20letno hišno Marijo Mateidel iz Velikovca. Obsojena je bila zaradi potepuštva in pijančevanja na 3 mesece ječe. — Pri Sv. Lenartu je vlomil neznan tat na pevski kor v tamošnji cerkvi in je ukradel dva klarineta z 7, odnosno 9 srebrnimi zaklopnicami.

Primorsko.

Goriški deželni zbor bo sklican, kakor vedo najnovejše vesti, v torek dne 3. februarja. Dolgo časa so trajala pogajanja med strankami, da bi se dosegla delazmožnost zbora. Dosegla se je, kar kaže sklicanje, na kak način pa, to še ni znano. To so objavili tudi nemški listi. Poleg te objave pa niso mogli strpeti, da ne bi nekoliko udarili po Slovincih. Ali pa so naperili svoj napad na poziv primorskega odseka nemškega Nationalverbanda, ki ima nalogo vrniti Nemce povsod na Primorskem. Zadržali so po starem receptu, po katerem so prišli v Trstu. Nastopili so, ker sami nimajo nobene pravice ščuvati Italijane proti Slovincem in jim obenem ponujajo desnico. Upamo, da goriški Italijani ne bodo sedli na ta nemški lim in bodo sporazumno s Slovinci pomagali k uspešnemu delu deželnega zbora, ki ima ravno v tej seziji rešiti veliko, za celo deželo važnih vprašanj. Da se je nabralo ogromno gradiva, kaže že dejstvo, da je določeno zasedanje na štiri tedne. Nemcem pa svetujemo, roko proč od naše posesti in ne sejaite vetra, da ne boste želi viharja. Na dnevnem redu deželnega zbora je pred vsem proračun za leto 1914.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi dne 31. t. m. (v soboto) v salonu Batjel plesni venček.

»Slovenski klub« v Belgradu in »Piccolo«. Kakor smo že poročali, se je ustanovil po razpustu »Slovenskega kluba« v Ljubljani »Slovenski klub« v Belgradu ki na nima, kar bode že sedaj povedano, prav nobenih političnih tendenc. Ravno tako kot smejo snovati Lahi na avstrijskem ozemlju svoje klube, ki so v ozki zvezi z njihovo materino državo, z isto pravico smejo ustanoviti Slovinci v Belgradu svoj »Slovenski klub«. Gotovo je, da Italija v tem oziru ni tako kulantna in da veliko število beneških Slovencev, ki delajo in tlačajo za Italijo, ne sme naročati niti slovenskih beletrističnih knjig, toliko manj še časnikov, posebno političnih. Italijanom v Avstriji pa je vse dovoljeno. Da, celo v javnih službah smejo izpodrivati domačine Avstrijce in strašno tulijo, če se jim to ne dovoli. »Piccolo« v Trstu seveda tega ne uvidi. On zahteva dvojno mero v Avstriji, pod katero mi Slovani že itak dovolj trpimo. »Piccolo« je pozabil na laške grehe in je udaril preko njih z bičem ter označil nas Slovence za izdajalce. No, bratec, če verjame to nemški brat, je prav. Toda pametnemu in razsodnemu človeku se mora gabit, da priznan irendentist udarja po Slovincu, z bičem, ki je njega že tolikokrat oplenel. »Piccolo« pozablja pri tem, da jih ni hujših irendentistov, kot so ravno v Trstu Lahi. To bi mu lahko dokazali z nebroj slučajih, ki so se pripetili v zadnjih desetletjih in ki niso ostali prikriti. Trst je eldorado za laške begune, potepence, ponarejalce denarja, atentatorje itd. In kljub temu, da nam vsak dan prinese za to trditve nove dokaze, se tržaški Lahi še ne strajujejo sprejemati te ljudi iz odrešene Italije in jih posajati na najboljše mesta. Česa pa se boji »Piccolo«? Ravno vsled pritiska napredujočih Slovencev, odnosno Slovanov, se je odgnil vsaj nekoliko plašč, pod katerim so delali Italijani. Da bi se maščeval nad Slovinci, porabi vsako priliko in nas hoče očrniti pri vladi z namenom, da bi ta obrnila pozornost na nas, da bi nas preganjala in oni bi potem zopet lahko v kalnem ribarili. Toda to je prazen up. Odkrito lahko povemo v imenu tržaških Slovencev, da naše težnje ne zasledujejo tistih ciljev, katere zasledujejo naši narodni tlačilci. Kdo zapira Trst, ki je duša Avstrije, Avstriji? Kdo vpije: »Trieste italiana!«, »E viva Italia«? Nihče drug, kot oni, ki bi sedaj nas, svoje politične nasprotni-

ke in narodne nasprotnike, oblatili z blatom izdajalstva. Zato svetujemo »Piccolo« in njegovi gardi, da naj ne hodi na sonce, ker ima toliko masla na glavi, da ga tudi vlada ne bo mogla prebiti.

Požar. V Trstu na trgu Giovanni je pogorela trgovina za cvetlice Taussig. Ogenj je bil podtaknjen. Po daljšem zasiljevanju so aretirali kot požigalca soproga lastnice in njegovega pastorka Petra Verbiča. Škoda znaša 4000 kron, ki je pokrita z zavarovalnico.

Laški ponarejevalci denarja. Kakor smo že poročali, so izpovedali v Trstu, na Reki, v Trzinu in v Prezidu aretirani ponarejevalci laških bankovcev, da so oddali v Albanijo za okroglo 100.000 lir takih bankovcev. Preiskava se je razširila tudi na jug in v Draču so aretirali nekega gostilničarja Marka. Mož je sedel več dni po nedolžnem v preiskovalnem zaporu. Končno so dognali, da je razpečeval v Draču ponarejene laške bankovce neki tujec, rodom Nemec, ki je po aretaciji Marka pobegnil. Policija ga je zasledovala in aretirala. Prebivalstvo je silno ogorčeno in sploh ne sprejema laških bankovcev brez uradnega potrdila, da so pristni.

Laški ponarejevalci denarja. Svoje poročilo, priobčeno v št. 17. z dne 22. t. m., moramo popraviti v toliko, da ni bil restavratore na postaji v Trzinu I. Schiepe in nikakoli zvezi z laškimi ponarejevalci denarja, pač pa gostilničar Simonetti v Trzinu, lastnik gostilne pri novi železnici (Alla nuova Ferrara).

Dnevne vesti.

+ Obrtno sodišče. Dne 25. novembra 1913 izvršene dopolnilne volitve prisodnikov in namestnikov c. kr. obrtnega sodišča v Ljubljani v volilnem razredu podjetnikov so imele v spodaj označenih skupinah sledeči izid: **I. skupina:** Veliki obrati izvezemski trgovske obrate. Voliti je bilo 4 prisodnike in dva namestnika. Oddanih je bilo v vseh sekcijah 22 veljavnih glasovnic. Absolutna večina znaša torej 12 glasov. Ker so naše združili absolutno večino glasov samo prisodniki Teodor Korn, Emi Tönnies in Fran Beber, kakor tudi namestnik Fran Szantner, se mora za enega prisodnika, kakor tudi za enega namestnika izvršiti ožja volitev. V ožjo volitev pridejo: a) za volitev prisodnikov c. kr. obrtnega sodišča: Leon Runa, poslovodja, Babna gorica, vsled zrebanja, ki se je vršilo dne 14. januarja 1914 in Ivan Schrey, pekovski mojster, Ljubljana; b) za volitev namestnikov c. kr. obrtnega sodišča: Pavel Seemann, tovarnar na Viču, vsled zrebanja in Ignacij Verbajns, tiskarski upravljavec v Ljubljani, Knafleja ulica 5. — **III. skupina:** Trgovski obrati. Voliti je bilo 3 prisodnike. Oddanih je bilo v vseh osmih sekcijah 172 veljavnih glasovnic. Absolutna večina znaša torej 87 glasov. Ker sta naše združili večino glasov le prisodnika Alojzij Čuha in Robert Kolmann, se mora izvršiti ožja volitev za enega prisodnika. V ožjo volitev za prisodnika c. kr. obrtnega sodišča prideta vsled zrebanja: Vinko Zabukovec, uslužbenec zadržne zveze v Ljubljani, in Anton Kralj, tajnik zadržne zveze v Ljubljani. **Ožja volitev se odredi na petek, dne 30. januarja 1914.** V prvi skupini (veliki obrati izvezemski trgovske obrate) se vrši ožja volitev v sekcijah: I. (volilni kraj Devica Marija v Polju), II. (volilni kraj Moste), III. (volilni kraj Glince), IV. (volilni kraj St. Vid), VIII. (volilni kraj Ljubljana). Ožja volitev v tretji skupini (trgovski obrati) se vrši v sekcijah: II. (volilni kraj Moste), III. (volilni kraj Glince), IV. (volilni kraj St. Vid), VII. (volilni kraj Studenec), VIII. (volilni kraj Ljubljana). V ostalih volilnih sekcijah se ožja volitev ne vrši, ker se pri glavni volitvi v obeh navedenih skupinah nihče ni poslužil volilne pravice. Ura pričetka in zaključka volitve, ter volišča se naznanijo pravočasno na krajevno običajni način. Pri ožji volitvi smejo voliti samo osebe, ki so volile pri prvotni volitvi in se o tem izkažejo z volilno izkaznico, ki je bila pri prvotni volitvi znanovana. Glasovi, ki se oddajo za druge osebe nego one, ki so prišle v ožjo volitev, so neveljavni. Skupni izid volitev, izvršenih v posameznih sekcijah, se ugotovi in razglasi pri sekciji VIII. v Ljubljani.

+ Avstrija preosnuje svoje albanske šole! Kakor je znano, vzdržuje avstrijska vlada celo vrsto šol v Albaniji. Na teh šolah se je poleg albanskega jezika učila doslej tudi italijanščina, s čimer je Avstrija posredno podpirala s svojimi šolami italijansko politiko v Albaniji. Slovenski listi in slovanski politiki so opetovano opozarjali javnost na to

dejstvo ter kritizirali vlado, češ da izdaja silne vsote za Albanijo, a da pospešuje s svojimi italijanskimi šolami, ki jih vzdržuje med Albanci, naravnost interese kraljevine Italije. Doslej so bili dunajski vladni krogi gluhi na vse te kritike in opomine in so, ne meneč se za razna svarila, nadaljevali svojo brezumno politiko v Albaniji. Toda kakor se zdi, so se jim sedaj vendarle jele odpirati oči, da je njih politika zlasti na šolskem polju v Albaniji docela zgrešena. Za to je ministrstvo zunanjih del, kakor se nam poroča, odredilo, da se ima italijanski jezik v albanskih šolah opustiti in mesto njega uvesti pouk hrvaškega jezika. Kakor se vidi, prihaja spoznanje zelo, zelo kasno, a prihaja vendarle. Samo če že ne bo prekasno! Kakor namreč vse kaže, so prišli dunajski krogi do prepričanja, da je italijanščina v albanskih šolah škodljiva za avstrijske interese, šele, ko so dunajski listi, na čelu jim krščansko-socialna »Reichspost« jeli jokati in tožiti, da so italijanski trgovski agenti v Albaniji izpodrinili že vso avstrijsko trgovino in da dunajski trgovski potniki odhajajo iz Albanije praznih rok, ker je italijanski vpliv že tako jak, da avstrijski vpliv sploh ne prihaja zlasti na trgovskem polju več v poštev. In temu se končno ni čuditi. Trgovci tvorijo med Albanci edini kolikortoliko inteligentni del naroda. In ti trgovci so se šolali, ker drugih šol v Albaniji ni, v avstrijskih in italijanskih šolah. Tako v avstrijskih, kakor v italijanskih šolah pa so se učili italijanskega jezika, torej so bili v italijanskem duhu vzgojeni. Po svoji vzgoji so potemtakem prišli docela pod italijanski vpliv in čisto nič čudno ni, da pod takimi pogoji dajejo sedaj tudi na trgovskem polju prednost Italijanom pred Avstriji. Ako torej trpi sedaj avstrijska trgovina škodo v Albaniji, se ima zahvaljevati samo nespametni politiki našega zunanjega ministrstva, ki je doslej širilo s svojimi šolami po Albaniji zgolj italijansko kulturo. Kako brez vsakih skruplov pa je bila doslej naša politika v Albaniji, najbolj dokazuje dejstvo, da so do najnovejšega časa celo ondote avstrijske šole pokrivalo svoje potrebščine iz Italije. Ako pa se sedaj Albanci ravna po zgledu teh avstrijskih šol, se jim to ne more zameriti, ker se pač od prijateljev Skiptarjev ne more zahtevati, da bi bili bolj avstrijski, kakor Avstriji sami! Odslej bo torej hrvaški jezik tisto čarobno sredstvo, s katerim bo naš zunanji urad preganjal italijanski vpliv iz Albanije! Če bi se bilo to zgodilo pred 15. ali 20. leti, bi bilo to sredstvo gotovo najuspešnejše, sedaj pa se bojimo, da je že vse zamujeno.

+ Kateri list je organ c. kr. deželne vlade na Kranjskem? Človek bi mislil, da »Laibacher Zeitung«, toda kdor bi tako mislil, bi se motil. Organ naše c. kr. deželne vlade je »Grazer Tagblatt«. List »Laibacher Zeitung« je namreč jako redko zaslediti v pisarnah deželne vlade, pač pa se najde na pisalni mizi skoro vsakega uradnika »Grazer Tagblatt«. Ali se je potemtakem čuditi, da je politika naše c. kr. deželne vlade taka, kakor jo opazujemo že nekaj let sem?

+ Slovenska in hrvaška mladina se vabi, da stopi v medsebojno korespondenco. Tako se bo pospeševala jugoslovanska vzajemnost in bomo drug drugega spoznavali. Kdor se zanima za kulturna in socialna vprašanja svojega bratskega naroda, vsak naj stopi v ta krog. Sleherni je prisrčno vabljen. — Bodimo si brat in brat, sestra in sestra! — Natančne naslove je pošiljati na: **Jedinstvo, Maribor, Stajersko — glavno pošto ležeče.** Želi se znanko za odgovor. — Vsi slovenski listi se prosijo, da ta oklic ponatisnejo.

+ Svoje prokletstvo je zopet izrekel nad dr. Gregorčičeva listoma »Gorico« in »Primorskim Listom« goriški nadškof dr. Sedej v posebni okrožnici na podrejeno duhovščino. Nadškof prepoveduje duhovnikom pisati v »Gorico« ali »Primorski List«, jih naročati ali širiti med narodom pod kaznijo takojšnjega izključenja iz katoliške cerkve, češ, da omalovažujeta avtoriteto in jurisdikcijo škofa. Radovedni smo, koliko škoduje »Gorici« in »Primorskemu Listu« to nadškofovo prokletstvo, še bolj pa smo radovedni, ako je poslanec dr. Anton Gregorčič, ki je profesor bogoslovja, vključ temu, da so klerikalci vpriporili proti njemu tako divjo gonjo, v parlamentu še vedno član Sustersičevega kluba?

+ Liberalci in vodiška afera. Pod tem naslovom piše menda sam škof obrambni članek na svojo polomjajo z vodiškim čudežem. Prav hvaležno bi bilo zbrati ves material, kako škof in klerikalci branijo sebe in hočejo dokazati, da so pravzaprav vsega krivi liberalci. V »Slovencu«

je zanimivo, da piše: »Hotel se je pa tudi prepričati, (namreč škof) kaj je na stvari, dobro vedo, da sama po sebi je zamaknjenost z ranami na telesu sicer mogoča, toda da so se pri tem dokazale največkrat grde goljufige.« To se pravi, da je škof dobro vedel, da so taki čudeži največkrat goljufige, vendar pa je pustil skoro eno leto, da je Johanca profanirala Kristusove rane in delala pohujšanje na vse strani s svojo goljufigo. Seveda škof si je mislil ves čas, če bo rato bo nucalo, če pa ne bo rato, se bomo pa že kako zmazali. Tako delajo klerikalci z vsemi stvarmi, če se jim razne stvari posrečijo, jim nucajo, če pa se ne posrečijo, pa odvale vso krivdo od sebe in naprtijo svoje grehe — liberalcem. Dr. Aleš Ušeničnik bi storil tudi prav, če bi napravil predavanje: Kdo je prvi odkril sleparijo v Vodicah, ali izvožček Azman ali pater Valjavec?

+ »Zarja« poroča o gosp. Jamniku, ki baje krumiri v Bambergovih tiskarni, da je odbornik N.D.O. in tudi vnet agitator N. D. O. Resnici na ljubo bodi konstatirano, da g. Jamnik nikdar ni bil in tudi ni član N. D. O. ali N. S. Z., še manj pa, da je odbornik ali agitator N. D. O. Če hoče »Zarja« pridobivati simpatije tiskarjem, potem je pač zelo neumestno, da z izmišljotinami napada narodna društva in organizacije.

+ Odlikovanje. Finančni ravnatelj dvorni svetnik Kliment v Ljubljani je odlikovan z Leopoldovim redom.

— Značilen članek o vodiški Johanci. Na Dunaju izhaja popularna revija »Das Recht«, ki je v svoji zadnji številki (z dne 15. t. m.) priobčila članek »Die blutschwitzende Johanna«. V tem članku, ki naše razmere jako dobro kritizira, je tudi stavek, ki ga dr. Sustersič, nadškof Stadler in škof Jeglič pač ne bodo veselili. Končno pa pravi članek, naj si bodo dr. Sustersič, dr. Jeglič, dr. Lampe in ne najzadnji tudi baron Schwarz svesti, da je bila Johanca pravzaprav po krivici obsojena. Motivira pa to na ta način, da bi bila Johanca nemogoča, če ne bi bilo ljudstvo v šoli in v domu, od zibe do groba k vrazam nagnjeno; na Johanci se kaznuje, kar je država na ljudstvu zagrešila. Ako se Johanco primerja z mnogimi čaščenimi možmi, ki nosijo z zlatom obročeno obleko in so dospeli do najvišjih dostojanstev in katerih imena se z obhajevanjem in oboževanjem imenujejo, potem je Johanca pravi nedolžni anđelj. To je mnenje časopisa »Das Recht« in v bistvu je to mnenje povsem utemeljeno. Johanca bi bila nemogoča, če bi se ljudstvo sistematično ne zapeljevalo v praznovrstvo.

— Gosp. dr. V. Zupan je pod psevdonimom Kajtimar preložil za naš list satirično črtico »Crain-quebille«. Pod psevdonimom Kajtimar je pa izšel tudi roman o vodiški Johanci. Da ne bo nesporazumljenj, konstatuje g. dr. Zupan, da ni v nobeni zvezi z romanom o vodiški Johanci.

— Naš članek »Jugoslovani, Italijani in Nemci v svojih težnjah po Trstu«, ki smo ga objavili v božični številki, priobčuje v točnem prevodu sarajevska »Srbska Riječ«. Uvodoma piše »Srbska Riječ«: »Ugledni »Slovenski Narod« objavlja pod gorjim naslovom članek, ki ga priobčujemo tudi mi radi njegove važnosti in interesantnosti.«

— Dr. Evgen Gallatia. Dne 22. t. m. je, kakor smo že včeraj poročali, umrl znani in priljubljeni zdravnik dr. Gallatia. Ob 10. zvečer so mu zatisnili tovariši oči. Pred dvema letoma se je bil pri padcu udaril na desno ramo, kar mu je povzročilo kronično obolelost kosti. Od tod so prešle kali boleznij v kri in nastopilo je splošno zastrupljenje, kateremu je tudi podlegel. Pred enim tednom se je moral dati na roki operirati, govorice, da so mu amputirali desnico pa niso resnične. Kljub temu ga ni bilo mogoče več rešiti, dasiravno so se trudili vsi njegovi tovariši rešiti mu življenje. Poznal je vse, ki so se bili zbrali okrog njega in govoril tudi še s svojo soprogo. Za dr. Gallatijo žaluje ne samo njegova soproga in njegovi ožji prijatelji, za njim žaluje sto in sto, katerim je pomagal v boleznij. Bil je zelo priljubljen in čislán kot zdravnik in koncilijant in postrežljiv kot tovariš. Bodi blagomu rajniku zemlja lahka!

— Namesto venca na krsto rajnega dr. Gallatia so darovali njegovi ožji prijatelji za otroško bolnico 50 K.

— Odbor »Slavca« vabi brate pevce, da se v polnem številu udeležijo pogreba g. Müllerja, ki se vrši jutri v nedeljo ob pol 3. popoldne iz deželne bolnišnice. Pokojnik je bil od leta 1886, torej 27 let, društveni podporni član.

— Umrl je včeraj zvečer po kratki bolezni g. Anton Novak, posestnik in gostilničar na Rinski cesti. Pokojnik je bil zvest pristav na rodno-napredne stranke. Pogreb bo jutri ob 3. popoldne. Vrlemu možu bodi ohranjen blag spomin!

— Šentpeterska duhovščina in Sokolstvo. Od spomladi ta duhovščina strastno agitira proti sokolstvu. Spomladi se je celo v misijonskih pridigah izlivala katoliška jeza na Sokolstvo. Starše, ki so gospodarsko ali kakorkoli odvisni od farovža, silijo na vse mogoče načine, da pristopijo k Čukom in pošiljajo tja svoje otroke. To agitacijo so v zadnjem času podvojili, odkar so si zgradili poleg farovža svoje dvorane za Čuke in Marijine device. Napredni Šentpeterčanje in Poljančani, pozivljamo Sokolstvu naklonjeno občinstvo, da stori vse za povzdigo Sokolstva, da podpira z vsemi sredstvi tukajšnjega Sokola I., ki tako vztrajno in uspešno vrši svoj nalog v našem okrožju.

— Prvo tekmovalno sankanje v Ljubljani. Z ozirom na veliko število prijav določil se je za nedeljsko tekmo sledeči definitiven spored: 1. prvenstvo Ljubljane, I. vožnja, 2. damska tekma, 3. prvenstvo Ljubljane II. vožnja, 4. tekma juniorjev, 5. dvo-sedežne sanke, 6. tekma za prvenstvo Ljubljanskega športnega kluba. Ljubljanski športni klub je z velikimi stroški uredil progo, vzlic dobri pripravi pa seveda vsled neprevidnosti, slučaj, oziroma nepravilne vožnje ni izključena nezgoda, za katero pa je vsak tekmovalac tudi napram občinstvu — kakor povsod v športnih tekmah — sam odgovoren. Klub odklanja vsled tega vsako jamstvo za nezgode in s tem združeno škodo na premoženju ter se mora vsak tekmovalac temu pogoju podvreči. Občinstvo se nujno opozarja, da je hoja po progi in prehod po križiščih vsake-mu policijsko strogo prepovedana. V lastnem interesu občinstva prosimo, da se brezpozgovno podvrže vsem to-zadevnim naročilom rediteljev (rde-či pas na levi roki) in redarjev in ne moti sankacev z zastavljanjem proge. Zlasti pa prosimo lastnike psov, da jih puste doma, oziroma med tekmo privežejo na vrvice. Vsi tekmovalci naj se zbere najkasneje ob 9. dopoldne v dvorani hotela Tivoli, kjer dobe startne številke in natančna navodila. Razdelitev daril se vrši po tekmah ob 6. zvečer v dvorani hotela Tivoli. Prijatelji športa se vabijo, da se tega nepriljubljenega sestanka polnoštevilno z rodbinami udeleže.

— Ljubljana in okolica — brez soli. Zgodilo se je nekaj posebnega. Zmanjkalo je soli. Na državnem kolodvoru je nimajo, glavni založnik Kastner je nima, tudi drugi trgovci v mestu in v okolici so v največji zadregi. Celo pekovski mojstri si morajo pomagati z namizno soljo, kate-re je pa seveda dosti premalo na razpolaganje. Na državnih železnici pravijo, da bodo sol morda jutri dobili, a gotovo to ni, češ, burja je prehuda, Malo od sile je pa to vendar.

— Skikurz v Ljubljani. V nedeljo, dne 25. t. m. se vrši izlet smučarjev na Golo nam Igom. Odhod iz Ljubljane (južni kolodv.) ob 7. uri 32 min. jutraj z dolenskim vlakom do Škofelje, povratek iz Škofelje ob 2. uri 32 min. ali ob 8. uri 48 min. Nekaj provianta je vzeti seboj.

— Mestno drsališče. Na mestnem drsališču pod Tivolijem svira jutri, dne 25. t. m. od 3. do 5. ure popoldne godba »Ljubljanskega društvenega orkestra«.

— Gotovo že veste, da je važen činilec pri napravljanju kave kavni pridelek, in je torej brez dobrega kavnega pridelka dobra kava nemogoča. Dober kavni pridelek da kavi šele oni okus in vonj, ki ju pri kavi tako cenimo, in ji da tudi lepo priključljivo barvo. Slab kavni pridelek pa napravi vsako kavo neužitno. To že gotovo veste, da je najboljši kavni pridelek Kolinska kavna primes, ki se je ravno zaradi svoje izvrstne kakovosti kaj hitro vdomačila že prav povsod. Ker je ta kavni pridelek tudi pristno domače blago — edino te vrste sploh na celem našem jugu — jo vsem, posebno našim gospodinjam, prav toplo priporočamo!

Fantovski ples v Ribnici. Ribnica priredi v letošnjem predpustu en sam večji ples in sicer ga prirede ribniški fantje. Vršil se bo v enostavno, okusno dekorirani sokolski telovadnici 1. svečana 1914. Znamenita posebnost tega plesa bo, da sodeluje vojaška godba 47. pešpolka iz Gorice. Kljub temu bo ples brez običajne napetosti in je navadna promenadna obleka najprimernejša, ker bo to »ples fantov«. Zavaba bo obila in neprisiljena; za vse to bo najbolje pre-skrbljeno in, kar je glavno, ceno. Prijatelji Ribnice iz okolice in od daleč se vlnjudo vabijo na ta ples, ki bo nudil zabave in užitka več, kakor kdo

pričakuje. Ribniški plesi ostanejo vsakemu, ki jih poseti, vedno v prijetnem spominu.

Umrl je v Novem mestu dne 22. t. m. po daljšem bolehanju sodni oficijal gosp. Franc Darovec v starosti 56 let. Pokojnik, ki je dolgo bolehal, je bil vedno zaveden mož in priljubljen v vseh meščanskih krogih. Lahka mu zemlja.

Za 153 K povišani davki. Iz Kandije se nam poroča: Zdej, ko se gospodje na Dunaju preklajo za nekaj vinarjev in par kron zvišanja davka, ne bo odveč, ako se približe, da se je nekemu srečnemu avstrijskemu davkoplačevalcu v Kandiji davek za l. 1913. zvišal od 283 K 20 v iz l. 1912 na 391 K, torej za okroglo 153 K. Je morda mož v l. 1913. kaj bolj obogatel, kaj več zaslužil? Ne! Njegovi gostilniški dohodki so bili skoro isti kot prejšnje leto, zmanjšal pa je svoje posestvo za čez 5000 m², katere mu je železniški erar za naravnost slepo ceno odvezal za novo progo, tako da je lastnik pri tej prodaji več izgubil, kot pridobil. In vendar so mu nabili 153 K več kot za l. 1912. Ali je morda to izjemni slučaj? Ne, jih je še več takih, čeravno ne tako kričečih. Sumljivo pa je, da to nenavadno zvišanje osrečuje večinoma samo davkoplačevalce, ki nekim gospodom davčnim »zaupnikom« iz bodisi kateregakoli vzroka niso povšeč. Tako smo zasledili, da so nekega neznanega vaškega mizarja višje obdavčili, kot neke druge njegovega tovariša, ki ima takorekoč tovarniško podjetje. Ta slučaj je toliko bolj zanimiv, ker je višje obdavčeni mizar slučajno klerikalec, oni drugi pa ne. Ampak to je: oče Štembur tega klerikalca ne vidijo radi, ker jim včasih tudi katero grenko, pa resnično pove, oni drugi pa je v tem ozirom bolj previden, pa da tudi kaj zasluži.

Sebičnost žužemberškega župana Janeza Vehovca. Ko je bil g. Waland cestni načelnik, so bile ceste deloma v redu, dasiravno se je župan pritoževal, da porablja cestarja v svojo korist. Za časa prejšnjega načelnika so vsaj plug vlačili, če je sneg zelo zapadel, česar se pa sedaj pod sedanjim cestnim načelnikom Janezom Vehovcem, ki se ob vsaki priliki usti, da dela ljudstvu v prid, ne more pričakovati. Ta načelnik porablja cestarja v svojo korist. Le-ta cestar je prejšnji teden, namesto da bi vsaj vsakih trideset ali štirideset korakov odmetal sneg ob cestah, da bi se ljudje, ne da bi jim bilo treba stopati v sneg, mogli umikati vozov, pač odmetaval sneg, a ne na cestah, ampak na žagi na Dvoru, da je mogel županov (recte načelnikov) hlapec voziti krajevce. Pomagal mu je tudi krajevce na voz nakladati. In žužemberčani se ne zganejo, ampak silijo le v svojo pogubo s tem, da volijo tako vestnega župana še celo za deželne-ga poslanca. Vprašamo župana in deželnega poslanca Vehovca, če plačujemo davke v prid ljudstva ali v njegovo korist? Pač naivno ljudstvo, ki se da voditi od župana in kaplana Gnidovca!

Iz Metlike. Kako nesramni so klerikalci tudi pri nas, kaže nam med mnogimi drugimi slučajmi tudi slučaj, kako se ti ljudje trudijo, da uničijo metliško Narodno čitalnico. Čitalnica ima tudi javno ljudsko knjižnico, katere je pa vkljub temu, da je dobila od naprednih ljudi veliko knjig za stonj, stala čitalnico veliko truda in naravno tudi veliko denarja. Ker ta črna španska banda dobro ve, da narod prihaja do prave, njej neljube luč, največ le z marljivim čitanjem knjig, stavila si je tudi v Metliki nalogo, da tudi ta napredek uniči ali vsaj po možnosti oslabi. Čitalnica je prosila mestno občino v Metliki za enkratno podporo, in res je napredni občinski odbor, uvidevši korist ljudske knjižnice, stavil v svoj proračun 80 kron za čitalnico; to pa metliškim klerikalnim kričačem nikakor ni po volji, pritožujejo se sedaj na deželni odbor, češ, kako se dela z mestnim denarjem. Zanimivo pa je, da so na pritožbi podpisani ravno tisti ljudje, ki so sami člani čitalnice. Konstatirani se mora torej na obeh straneh neka nedoslednost. Nedoslednost čitalniškega odbora, da take škodljivce Narodne čitalnice trpi v svoji sredi, in nedoslednost, ali bolje rečeno, umazanost klerikalnih podreptnikov, da vkljub temu podpirajo čitalnico z mesečnimi prispevki in da te prispevke dajejo vkljub temu, da dobro vedo, da se je pri seji čitalniškega odbora že razpravljalo o tem, da se take člane izključi. Že pred leti se je našlo več zaved. naprednjakov, ki so zahtevali, da se n. pr. D. V. izključi iz čitalnice, to on dobro ve — zakaj torej sili v društvo, kateremu hoče očitno škodovati, in ko dobro ve, da je neljub član čitalnice. Ravno tako je neljub član že znani levak L. J., najbrže avtor teh pritožb na deželni odbor, to je oni farovski podreptnik, ki je še pred dvema leti javno rekel: »Kdo bo čital tega lažnjivega »Slovenca«, to feco, ki ni vredna, da bi si

človek z njo nekaj obrisal? Toliko značaja bi se torej na vsak način lahko pričakovalo od teh ljudi, da iz čitalnice, zoper katero tako zahrbtno delujejo, izstopijo, potem pa ji naj nasprotujejo, kolikor ji hočejo, svoje želje itak ne bodo dosegli nikdar. V tej pritožbi se pa ti ljudje pritožujejo poleg te čitalnične podpore celo radi 20 kron, katere je občinski odbor stavil v proračun, da jih da kot res mali dar domovini na oltar Ciril-Metodovi družbi. Človek res nima izraza, s katerim bi krstil te narodne propalice. Prepričani smo seveda, da deželni odbor ne bo ugodil želji par klerikalnim, maščevanja željnim potuhnjencem, temveč da bo na vsak način priznal trezen in koristen sklep mestnega odbora napredne Metlike.

Sankališče na Lancovem je postalo vsled novopadlega snega — 52 cm na debelo — izborna. Kdor se hoče naučiti svežega gorskega zraka in prebiti par uric v divnoromantični okolici ljube Radovljice, uživajoč v polni meri zdravi zimski šport sankanje, naj prihi ti sem. Ne bo mu žal. Zbirališče sankalcev v znani gostilni g. Iv. Dernača, streljaj od sankališča. — Dober sneg!

Vreme na Gorenjskem. Vremenski preroki — v naravi namreč — so imeli prav, ko so nam obetali strogo zimo. V tork in sredo, oziroma še v četrtek smo dobili prav lepo porčijo snega, in sicer ga je padlo 52 cm na visoko po ravni, a v višjih krajih ga imajo čez 1 m. Danes, v petek, imamo pa najlepše vreme — zimo, da ni krasnejše ne moremo misliti. — Mraza je že par dni — 8° C.

Redki ptičji gostje. Iz Radovljice se nam piše: Kakor sem že poročal, so se pokazali okrog 15. decembra l. l. pri nas na Gorenjskem jako redki ptičji gostje pegami. Menda se jim je Gorenjska posebno priljubila, kajti ostali so še do danes tu, kljub hudemu mrazu — 8° C. in visokemu snegu 52 cm. V četrtek, dne 15. januarja sem bil obveščen, da se klatijo še vedno v okolici Radovljice. — Pred nekaj dnevi sem dobil v pest takozvanega sibirskega krekovka (der dünschnäblige Tannenhäher Nucifraga macrorhyncha). Upam, da ni edinec. — V večjih tropah sta se pokazala v naši okolici mali in veliki krivokljun (der Fichtenkreuzschnabel — Loxia curvirostra — der Klefernkreuzschnabel — Loxia pityopsittacus). Prepodil jih je najbrže predebeli sneg iz višjih krajev. — A najbolj sem se začudil, ko sem opazil danes na grajskem vrtu redkega gosta iz severnih naših krajev, namreč »krivokljunega kalina« (der Haken-gimpel — Pinicola enucleator). Bili so trije; žal, da so jo prehitro popihali. — Na severu morajo pač vladati strahoviti sneženi zameti, ki so pregnali tega čudaka v naše kraje.

Završnica. Iz Zirovnice nam pišejo: Ker je naš finančni minister vsak trenutek pripravljen, dokazati konstantnost in zadostno moč znane Završnice, ga sedaj najljubše vabimo na lice mesta, da se osebno prepriča, kako bo gonil svojo elektrarno ob sedanj »velikanski« vodni sili. Završnica je tako »ogromno« narasla, da jo prestopi vsako otroče. Ako bi se sedaj osebno prepričal dr. Lampe o stalnosti Završnice, bi morada vendar v srcu pritrditi onim strokovnjakom, ki zastopajo stališče, da je Završnica dobra za kak kmetiški mlin na eno kolo, nikakor pa ne za električno centralo, ki naj preskrbuje vso Gorenjsko z elektriko. In suša traja sedaj že dobre tri tedne.

Sovodenj pri N. Oselici. Javen ples in šalivo pošto prireditelj fantje v nedeljo 1. svečana v gostilni Telban v prid tukajšnemu kmet. bralnemu društvu. Vstopnina je majhna.

Z Jesenic. »Žena in javno življenje.« Pod tem naslovom je predaval gosp. Špicer pretežno soboto v hotelu »Triglav«. Predaval je jako lepo in poučljivo ter vzbudil pri poslušalcih mnogo odkritosrčnega priznanja. Skoro tri ure dolgo in zanimivo predavanje je stalo predavatelja mnogo časa in požrtvovalnosti za pripravo; zato se mora z obžalovanjem konstatirati, da se naše žene niso v večjem številu udeležile. — Poslušalka.

Poročil se je g. Fortunat Lampret, učitelj v Trnovem z gospico Minko Kovačičevo iz Šmarja. Čestitamo!

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 24., nedeljo 25., ponedeljek 26. januarja. Druga mati. (Karakterna slika v 6. dejanjih z gđ. Micij Parla v glavni vlogi.) Otrokova trnjeva pot. Istotaka slika kakor učinkovitost »Otrok Pariza«. Pozor! V soboto predstave ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. Ostale dneve kakor navadno.

Nesreča. Ko je posestnik Jakob Oblak na Tržaški cesti št. 15 zmetaval z voza premog, se je zadel v novo verigo, vsled česar je padel na premog ter se po celem obrazu zdravniške pomoči. Ostal je v domači skrbri.

V mestni klatnici v Ljubljani so zaklali od 11. januarja do 18. januarja 67 volov, 3 bike, 7 krav, 339 prašičev, 129 telet, 10 kostrunov in 7 kozličev. Vpeljali so 937 kg mesa, 1 zaklano goved, 2 zaklana prašiča in 32 zaklanih telet.

Posledice padca. Pred Božičem je pred svojo stolinco na Vodnikovem trgu, ko je prodajala jaslice, padla 87letna vdova Antonija Škerjančeva ter si pri padcu zlomila roko, vsled česar je morala ostati v postelji. Te bolečine so pa na staro ženo tako vplivale, da jim je pred par dnevi podlegla.

Mestna posredovalnica za premog je v zadnjih 14 dneh razprodala dva voza (vagona) premoga. Premog je v sredo že pošel, sedaj ga je dva voza (vagona) za revnejše sloje zopet na razpolago.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala podružnica v Št. Rupertu med drugim 8 K 62 vin., nabranih v veseli družbi v gostilni pri g. Frelihu. — Gosp. O. Ploj, notar v Črnomlju, je poslal 10 K iz kazenske poravnave Kolbezen ca. Stariha. — Na godovanju gosp. nadučitelja Gmusa se je nabralo 11 K 33 vin. Glavno zaslugu pri tem ima darežljivi gosp. asistent Juž. železnice Rudolf Šegula na Zidanem mostu.

Podružnica Ciril - Metodove družbe v Bohinjski Bistrici priredi dne 1. februarja plesno veselico in srečolov v salonu Grandhotela »Triglav«. Sodelovala bo godba c. in kr. pešpolka nadvojvode Frana Ferdinanda št. 19 iz Tolmina. Nadejamo se obilne udeležbe sosednjih Ciril-Metodovih podružnic in prijateljev družbe sv. Cirila in Metoda.

Društvena naznanila.

Splošno slovensko žensko društvo vabi svoje članice, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora, ki se vrši jutri, v nedeljo, ob 5. popoldne v društvenih prostorih, Rimska cesta 9.

Žensko telovadno društvo v Ljubljani naznanja, da bo XIV. redni občni zbor v ponedeljek, dne 26. januarja ob 6. zvečer v licejski telovadnici z običajnim dnevnim redom. — Udeležite se ga polnoštevilno!

Ljubljanski »Sokol« je imel snoči v restavraciji »Narodnega doma« izredno dobro obiskano občni zbor. — Zborovalce je pozdravil starosta br. dr. Murnik, ki se je spominjal društvene 50letnice in umrlih članov: I. Adamiča, I. Raka, L. Stricljaja, I. Suve, L. Sommerja, M. Zadnikarja, dr. M. Paika in dr. J. Kušarja. Posebno zahvalo za podporo »Sokolu« ob njegovi 50letnici izreče občni zbor narodnemu žensstvu z go. županjo Franjo dr. Tavčarjevo na čelu. Zapisnikarja br. Berce in Simončič. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je pristopilo »Sokolu« ob njegovi 50letnici 10 ustanovnikov in da je biciklistično društvo »Ljubljana« prepustilo ob svoji razdružitvi »Sokolu« dirkališče, za kar se »Ljubljani« izreče zahvala. Nato poda blagajnik br. P. Skale poročilo o denarnem prometu, ki je dosegel v preteklem letu 28.233 K. Dohodkov je imelo društvo 15.015 K 74 vin., stroškov pa 13.218 kron 78 vin., torej prebitka 1796 K 96 vin. Dohodki 50letnice so znašali 5172 K 88 vin., stroški pa 3056 K 95 vin. Za popravilo ograde na dirkališču je izdal »Sokol«, kljub temu, da mu je daroval les gosp. Dolenc iz Škofje Loke, 1427 K 24 vin. Gospodu Dolencu se izreče zahvala. Po poročilu revizorja br. Finka, se poroči blagajniku absolutorij z zahvalo. Glasom poročila gospodarja br. Burgstallerja je vrednost inventarja 5962 K 50 vin. Za šesto leto stavbnega sklada poroči br. Franke, ki nabere ob tej priliki za stavbnji sklad še 22 K 92 vin. Nato poda načelnik br. Drenik poročilo o telovadnem delu »Sokola« v preteklem letu, pri katerem hočemo nekoliko delj pomuditi, ker obsega glavno delo »Sokola«. Rednih telovadcev je imel ljubljanski »Sokol« 85 in je telovadilo največ 40 telovadcev v eni uri, najmanj pa 11. V 138. urah je znašala udeležba 3514, povprek na uro torej 25,4. Trgovsko - obrtnega naraščaja je bilo 80, in je bila udeležba v 145. urah 2855, torej povprek na uro 19,6. Največ je telovadilo 40, najmanj 6 na uro. Sokolskega naraščaja do 14. leta je telovadilo največ 72 in najmanj 36. Z naraščajem sta se napravila dva izleta, in sicer enkrat s 44, drugič z 48 dečki in se je vršila meseca julija tekma. Naraščaj je sodeloval tudi pri 50letnici, in sicer pri večeru naraščaja 64 in pri veliki skupini 48 dečkov. Jezdni odsek šteje 36 članov, od teh se je večalo 27 članov v 60 jahalnih urah. Sedem bratov se je podvrglo jahalni skupini. Jahalni odsek je imel glasom

poročila br. Modka 2540 K 86 vin. dohodkov in 2479 K 62 vin. izdatkov. — Nato so se vršile volitve in so bili izvoljeni pri acclamationem v odbor br. P. Skale, L. Franke, B. Čescutti, A. Poženel, J. Kramar, dr. J. Rupnik, J. Mešek, D. Mikuš in T. Burgstaler; za namestnike br. Štrukelj, Fuchs in V. Dev. Za starosta je bil per acclamationem izvoljen br. dr. Murnik, za podstarosta br. Drenik, za načelnika pa br. V. Bukovnik. Za praporščaka je bil soglasno izvoljen br. M. Verovšek, za pregledovalca računov pa br. Fink in Barle. Praporščaku se določi tudi namestnik. Za župni občni zbor se določijo kot delegati vsi odborniki in namestniki, praporščak in njegov namestnik ter br. Barle, za zvezni občni zbor pa br. Skale, Franke, Poženel, Čescutti, Kramar, Mikuš, Burgstaler, Mešek in Štrukelj. Končno pozivlja br. Verovšek k obilni udeležbi pogrebov umrlih bratov in br. Gregorka želi, da se uredi razmerje članov tudi v odboru, kar mu obljubi br. starosta do prihodnjega občnega zbora.

Jezdni odsek ljubljanskega »Sokola« je imel po občnem zboru »Sokola« sejo in je izvolil sledeči odbor: načelnik br. Drenik, podnačelnik br. Sever, tajnik br. Potokar, blagajnik br. Modko, odborniki br.: dr. Kobal, Krapež, Mulaček, Tekauc, preglednika br.: Kramar in Kajzelj.

»Sokol I.« se obrača z vljudno prošnjo do svojega članstva in do vseh prijateljev Sokolstva, da mu pomagajo množiti društveno knjižnico. Prosvetno delovanje je v današnjih razmerah enako važno za Sokolstvo, kakor telesna vzgoja. Številno mladih čitateljev hitreje rase, kakor pa se dviga množina razpoložljivih knjig. Ker društvo zbira prispevke, da si polagoma zgradi prepotrebno lastno telovadnico, ni mogoče dati dosti izdatnega zneska v letni proračun za prosvetne namene, zato prosimo, da darujete za naše namene uporabne knjige »Sokolu I.« — Knjige sprejema br. Gorup (tvrška Mejač v Prešernovi ulici), na obvestilo jih pride br. knjižničar rad iskati tudi domov. — Odbor »Sokola I.«

Veliki pustni korzo. Splošno priljubljena Slavčeva maskarada se vrši, kakor običajno vsako leto, na pustno nedeljo, to je dne 22. februarja pod zgoraj navedenim naslovom in je tako stalni, kakor tudi pomožni odbor že pridno na delu, da bo mogel cenjenim obiskovalcem nuditi kar največ prijetne zabave in presenečenja.

Slov. trgovsko društvo »Merkur«. XIII. redni občni zbor slovenskega trgovskega društva »Merkur« se vrši jutri, v nedeljo, ob 10. popoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Na dnevnem redu so sledeče točke: Pozdrav predsedstva, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo preglednikov računov, volitve odbora in slučajnosti. Gg. člane vabimo k obilni udeležbi.

Narodna Socijalna Zveza v Ljubljani vabi na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 1. februarja t. l. ob 10. popoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo o dosedanjem delovanju in o položaju N. S. Z. 3. Sprememba »Zvezinih« pravil. 4. Raznosterosti. — Vse člane se pozivlja, da se občnega zbora točno in zanesljivo udeležijo. — Odbor N. S. Z.

Kovinarska zadruga v Ljubljani priredi dne 7. februarja t. l. ob 8. zvečer pri Kavčiču. Privoz št. 4, prijateljski sestanek vseh družstvenikov in njihovih rodbin ter prijateljev obrti. Za druga posebnih vabil ne bo razpošiljala, upa pa, da se bodo vsi merodajni krogi tega sestanka udeležili.

Podporno društvo uslužbencev električne cestne železnice v Ljubljani priredi v soboto dne 31. januarja v velikih prostorih hotela Lloyd na Sv. Petra cesti svoj plesni venček. K ti dobrodelni prireditvi se vabijo vsi prijatelji nepriljudne zabave in plesa. Poskrbljeno je za obiskovalce v vsakem oziru in odbor se je potrudil, da cenj. goste vsestransko zadovolji. Čisti dobiček prireditve je namenjen skladu podpornega društva v korist bolnim članom. Vstopnina znaša za osebo 1 K, v očiščed dobremu namenu prireditve se preplačila hvaležno sprejemajo.

Telovadni odsek Sokola I., Moste pri Ljubljani skupno z pripravljanim odborom za ustanovitev društva Sokol Moste pri Ljubljani naznanja sledeče: 1. Danes, dne 24. t. m. ob pol 9. zvečer vrši se v kavarni »Mali slon« sestanek, da se dogovorimo glede kandidatov za odbor novega društva. 2. Jutri, dne 25. t. m. vrši se točno ob 3. popoldne V. redni občni zbor odseka, in 3. Pol ure po odsekovem občnem zboru vrši se ustanovni občni zbor telovad-

nega društva Sokol Moste pri Ljubljani. Vse bratsko članstvo, kakor tudi drugo močlansko Sokolu naklonjeno občinstvo vabita k polnoštevilni udeležbi združene odbora. Na zdar! P. S. Brate odsekov odborov prosimo, da pridejo na sestanek v kavarni že ob 8., da zaključimo knjige!

»Sokol« v Radovljici priredi dne 21. februarja t. l. veliko maskarado v restavraciji R. Kunstlja v Radovljici, kjer sodeluje iz prijaznosti oddelek c. in kr. vojaške godbe iz Tolmina. Že po sedanjem zanimanju obeta biti ta prireditev neka posebnost.

Prostovoljno gasilno društvo v Radovljici priredi dne 1. februarja t. l. plesno veselico v restavraciji R. Kunstlja.

»Sokol« v Senožečah ima svoj prvi redni občni zbor v soboto, dne 31. januarja t. l. ob 8. zvečer pri br. Franu Zadniku z običajnim dnevnim redom. Na zdar!

Slovensko društvo »Triglav« v Belgradu. V Belgradu se je osnovalo slovensko društvo »Triglav«, ki ima namen, zbirati okoli sebe Slovence, nahajajoče se v Srbiji, pospeševati kulturne in gospodarske stike slovenskih dežela s kraljevino Srbijo in dajati informacije onim poštenim in delavnim Slovincem, ki žele priti v Srbijo. Na občnem zboru, ki se je vršil v soboto 17. januarja, je bil izbran sledeči društveni odbor: Predsednik: g. dr. Niko Županič, kustos »Narodnega muzeja«; podpredsednik: g. ing. V. Smrekar, inženir občine belgradske; tajnik: g. Vladislav Fabjančič, stud. phil.; blagajnik: g. Rasto Cugmus, uradnik železniške direkcije; gospodar: g. Josip Miheli, mizarški pomočnik; knjižničar: g. Ante Gaber, pomoč. kust. »Etnografskega muzeja«; arhivar: g. Ivan Vidic, uradnik železniške direkcije. Namestniki: g. Vit. Fed. Jelenc, g. Janko Finžgar in g. Rado Rožaj. Revizorja: g. Vlad. Poljšak in g. V. Deisinger. Tem potom naznanja društvo vsem onim g. iz domovine, ki so se nanje obrnili glede informacij o službah itd., da bo odgovarjalo v tej zadevi še le, ko se osnuje informativni odsek, kar se bo javilo potom slovenskega časopisa.

Posredovalnica za delo in službe N. S. Z. — Delo išče: 1 kurjač, 1 mizarski pomočnik, 2 slug, 1 delavec za vsako delo, 1 pisarniška moč za vsa pisarniška dela. — Službo dobi: 1 hlapec. — Pojasnila daje posredovalnica N. S. Z. v »Narodnem domu« ob uradnih urah t. i. vsako sredo in soboto od 5. do 8. zvečer in vsako nedeljo in praznik od 9. do 12. popoldne. — Slovenske delodajalce prosimo, da se obračajo za razne delavske moči na N. S. Z.

Prosveta.

Iz pisarne slov. gledališča. V prašanjih, tičočih se vzporeditev dram, izposojevanja iger, solo-prizorov, posameznih vlog in kostumov obrača naj se slavno občinstvo na »Slov. dramatično društvo«, oziroma »Zvezo slov. dramatičnih društev« v Ljubljani, ker vodstvo slovenskega gledališča ni kompetentno, odločevati v teh zadevah.

Slovensko gledališče. V nedeljo 25. januarja se vzporedi prvič v tej sezoni vlezabavna vojaška burka »Tretji eskadron«. Omenjena burka se je igrala na dunajskem Raimund-gledališču nad 200krat s sijajnim uspehom in je bila sezonski »Schlager« na vseh večjih gledališčih. Burka je prepletena s pristnimi vojaškimi dovtipi. Nad vse komična sta prizora, takozvani »Rapport« in pa ekserciranje rekrutov. Igra je polna komičnih zapletljajev in kdor se hoče pošteno nasmejati, ta pride na svoj račun. V glavnih vlogah so zaposleni gg. Povhe, ki igra rezkega huzarskega, takozvanega paprika-ritmojstra, Skrbinšek nad vse komičnega bivšega trgovca s prašiči, dalje gg. Grom in Drenovec nadporočnika in poročnika, g. Borštnik huzarskega polkovnika, damske vloge so v rokah gg. Bukšekove, Wintrove, Ojrgevićeve in Juvanove. Režijo vodi g. Povhe. Začetek ob pol 8., konec ob 10. zvečer.

»Prevodi iz svetovne književnosti«. Sestanek o tem vprašanju, ki je bil napovedan za danes soboto (v »Matici Slovenski«), se bo vršil šele v ponedeljek, dne 26. januarja ob 6. uri zvečer.

»Akademija«. Snoči je otvorila »Akademija« zopet svoja redna predavanja, ki so občinstvu sploh zelo priljubljena. Predaval je naš mladi naravoslovec, ki je znan predavatelj, g. prof. Pavel Grošelj. Izbral si je jako zanimiv tema in ga temeljito preštudiral. »Na grobiščih prirode« je slikal predavatelj življenje prirode. Poslušalci, katerih se je nabralo lepo število v dvorani, so sledili predavatelju z veliko pozornostjo, da skoro z napetostjo. Zelo primerne so bile skioptične slike, ki so pojasnje-

vale predavanje. Koncem predavanja je žel predavatelj živahno odbravnanje in javno zahvalo.

Književnost.

— **Književne Novosti.** Prva številka tega književnega lista, ki izhaja vsako soboto na 16 straneh v Zagrebu, oziroma na Reki pod uredništvom Milana Marjanovića, je izšla. Sotrudniki so sami priznani hrvaški, srbski in slovenski pisatelji in pesniki. Navajamo samo te-le veleodlične literate: knez Ivo Vojnović, dr. Tresić - Pavičić, Oton Župančič, Vladimir Nazor, Katalinić - Jeretov itd. Prva številka ima to-le vsebino: Oton Župančič, V mesečini. — Vladimir Nazor, Besmrtna. — Jos. Miličič, Prvi snijeg. — Svetozar Črvović, U noči. — M. Gotalović, Smrt Tadije Rakara. — Veljko Petrovič, Maturantski sestanek. — Miroslav Krleža, Legenda. — Iv. Krnić, Okajanje. — A. Balzac, Pukovnik Chabier. — Listak. — »Književne Novosti« stanejo na leto 12 K, za dijake 10 K. Naročajo se: Knjižara Gj. Tu-bojevi, Rijeka.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Dobro jo je skupil. Matevž Mulej, samski delavec, je znan pretepač. Dne 31. avgusta m. l. je prišel v družbi svojega brata Antona v Sekovanovo gostilno na Bledu, kjer se je vršila neka veselica. Vneta za pretep sta prišla izzivat k mizi, pri kateri so sedeli fantje Janez Potočnik, Janez Kapus, Janez Slivnik, Simon Pogačar in nekaj fantov. Ker izzivača kljub opominom le nista dala miru, je okoli polnoči, da bi napravil mir, pograbil Janez Slivnik Matevža Muleja in ga nesel na prosto. Ta pa se je vrnil nazaj, silil k mizi, kjer je sedel Pogačar in kričal, da se celega obmizja ne boje. Pogačar je na to izzivanje prijel obtoženca, ter ga položil na tla, ne da bi mu bil kaj žalega storil. Mulej je pa prijel za nož in ga sunil v levo oko, v desno ramo in v leve nadlehti. Na to se je lotil Kapusa in Potočnika, ter oba dva z nožem poškodoval na prsih. Končno se je sprejel s Slivnikom, ki je hotel miriti, pri tem sta padla oba na tla, posrečilo se mu je ga prijeti za roko, v kateri je držal nož, katerega so mu drugi odvzeli. Vendar je pri tem dregnil Slivnika v desne nadlehti. Obdolženec se zagovarja s silno razburjenostjo in pijanostjo, vsled katere se tudi ne spominja na to, kar je storil. Ve pa, da so ga suvali vsi navzoči, razun dveh mladih fantov. Sodišče je obsodilo nevarnega pretepača na 15 mesecev težke ječe.

Nenravni oče. Na zatožni klopi je sedel Simen Levč 56 let stari urar v Št. Jurju pri Izlah, ker je svojo 14letno hči Marijo zapeljal večkrat k nečestitosti, ta pa je to nenravno dejanje trpela ne da se bi temu izognila na ta način, da bi zapustila domačo hišo in se drugje poiskala kake službe. Sodišče je nečloveškega očeta obsodilo na poldrugo leto težke ječe, pa tudi hči Marija je bila obsodena na 3mesečno ječo.

Nepoboljšljivi mladič. Vinko Luštrik, 17letni vrtnarski vajenec, iz Št. Vida nad Ljubljano, je bil že dvakrat zaradi tatvine kaznovan, vsled česar so ga oddali v vzgojevališče tukajšnje prisilne delavnice. Leta 1912. so ga pogojno izpustili in poslali na kmetijsko šolo na Grm, da bi se naučil vrtnarstva. Ker mu je pa delo smrdelo, je fant pobegnil in se potepal, dokler ga ni vsprejel v delo Janez Šlibar na Mescah, kateremu se je predstavil pod imenom »Košir«. V zahvalo je ukradel že drugo noč svojemu delodajalcu 68 K gotovine in par čevljev ter izginil. Sel je v Tržič, kjer je zapravljjal ukradeni denar. Od tod se je podal v Kranj, kjer ga je zasačil njegov gospodar, ki ga je izročil orožnikom. Obdolženec priznava odkrito svojo krivdo. Obsojen je bil na 1 leto težke ječe.

Malopriden fant. Peter Cimerman, 19 let star, delavec na Slapih, je vzlic svoje mladosti tako pokvarjen dečko, da se ga vsi ogibljejo. Začetkom novembra m. l. je zvedel, da se je o njem delavka Franciška Streškova nekaj nepovoljno izrazila. Počakal jo je na Studencu ob času, ko je vedel, da se bode vračala iz tovarne. Oborožil se je z velikim kuhinjskim nožem, katerega je kazal svojim tovarišem rekoč, da hoče Streškovo še nocoj zaklati. Te grožnje se je dekle tako zbala, da je stekla v Pečarjevo hišo, od koder jo je gospodar spremlj domov. Obdolženec pa je pa tudi bogokletnež in ima več takih hudodelstev na vesti. Tudi je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine rib. Obdolženec, ki vse priznava, je bil obsodjen na 8 mesecev težke ječe.

Izpred poročnega sodišča v Novem mestu.

Zaradi razžaljenja Veličanstva obsojen. Pred novomeškim okrožnim sodiščem se je v petek, dne 23. t. m. v nejavni glavni razpravi obravnavala zanimiva stvar. Janez Lopotič je po državnem pravdniku tožen, da je dne 11. decembra pri sodišču v Krškem izrekel žaljive besede o našem cesarju. Lopotič je bil zato obsojen na 2 leti težke ječe. Slučaj pa je zanimiv vsled drugih okolnosti. Lopotič je doma iz Črešnjice pri Cerkljah v krškem okraju. Je 55 let star in je bil svoj čas delavec, zdaj pa je krojač. A to čast je dosegel v ječi, kjer je preživel vsega skupaj 28 let, torej ravno polovico svojega življenja. Med raznimi drugimi kaznimi je bil zaradi razžaljenja Veličanstva že dvakrat kaznovan, enkrat na 4 leta, drugič na tri in zdaj je bil »degradiran« samo na 2 leti. V tej dolgoletni praksi v ječi se je naučil krojaške obrti. Možno je silno nervozen. Zanimivo je tudi, da je Lopotič redka izjema med obsojenimi tudi v tem, da se je po končani javno proglašeni obsodbi še zahvalil, češ, da so ga »še precej pravično obsodili«. Samo to željo je g. predsedniku izrazil, naj bi ga čim prej spravili iz Novega mesta tja kamor snada. — Spada pa očitno v — norišnico.

Višnjegorski policaj pred sodiščem. V poročilu o obravnavi, ki se je vršila v Novem mestu proti višnjegorskemu klerikalnemu policaju Fr. Pakju, je pomotoma izostal odstavek o obsodbi. Pakj je bil obsojen na dva meseca težke ječe in to iz posebnih razlogov na njegove otroke. Državni pravdnik pa je proti prenizki kazni vložil pritožbo.

Razne stvari.

* Pobegli častnik. Iz garnizije v Stanislavovu je pobegnil dne 7. januarja nadporočnik Edmund Karger. Vzrok bega še ni znan.

* Samomor častnika. V Temesvaru se je ustrelil poveljnik posadke v Ada Kalehu, nadporočnik Julij Popović. Popović je bil 29 let star in oženjen. Vzrok samomora še ni znan.

* Po Hopfovem vzorcu. V Cambridgeu je zapustila 34letna žena Oktavija Leconte z arzenikom svojega 60letnega očeta in 33letnega brata. Pravijo, da jo je dovedlo k zločinu čitane Hopfovega procesa v Frankobrodu.

* Dva Rusa ustrelila dva avstrijska policaja. Iz Katovice poročajo, da sta hotela aretirati dva avstrijska policaja dva Rusa. Rusa sta se postavila policiji v bran in sta ustrelila dva policaja. Nato sta zbežala zopet čez mejo na Rusko.

* Dvoboj ogrskih poslancev. V četrtrek zvečer se je vršil v Budimpešti dvoboj med ogrskima poslancema Urmanczy in grofom Esaky. Esaky je dobil lahko poškodbo, Urmanczy pa hud udarec čez obraz, ki je odločil dvoboj.

* Prva ženska zbiravnica na Zg. Avstrijskem. Profesorjevo hčerko Berto Hakl, ki je bila pred kratkim promovirana v Gradcu za doktorico vsega zdravilstva, je imenoval mestni svet v Lincu za sekundarno zdravnico v splošni bolnišnici v Lincu.

* Stavka. V Petrogradu stavka po uradnih poročilih 110.600 delavcev. Vsled razgrajanja in petja revolucionarnih pesmi je bilo aretiranih 134 delavcev. Stavkujoči so trikrat napadli policijo, da bi stavkujoče oprostil. Toda zaman. Policija je rabila orožje. Ranjenih je bilo več oseb.

* Proti raku. Bivši trgovski družabnik Carnegieja Henry Pippis iz Pitsburga je daroval 15 milijonov dolarjev za zgradbo in vzdrževanje 20 bolnišnic, v katerih se bodo zastopali zdravniki z radijem bolniki, ki imajo raka. Potrebna količina radija 200 gramov se bo nakupila po 80.000 dolarjev za gram.

* Stavka eksportnih akademikov na Dunaju se še vedno nadaljuje. — Stavkujoči so poslali predvčerajšnjim v parlament deputacijo, ki se je oglasila pri poslancih: dr. Hofmannu - Wellenhofu, pl. Pantzu in Grosu. Poslanci so obljubili deputaciji, da bodo posredovali pri ministrskem predsedniku za ugodno rešitev njihovih zahtev.

* Čuden samorilec. Charles E. Thomson, dobroznani bogati borzni senzal z Wall Street v New Yorku je vstal pred solnčnim vzhodom ter napisal na kos kartona sledeče: »Ne prižigati vžgalic! Plin odprt v kopalni sobi.« Obesil je to tablico na vrata sprejemne sobe, sam pa se je zaklenil v kopalno sobo, ter odprl plinov ventil. Svetilnik plin ga je zadušil. Thomson je bil že dalj časa potrt, ker so mu zdravniki rekli, da bode oslepel.

* Smrtno ponesrečeni Slovenci in Slovenke pri katastrofi v Calumetu. Iz Calumeta smo dobili poročilo, da so se na sveti večer v Italian Hall smrtno ponesrečili sledeči Slovenci: Josip Butala, Burgar Viktorija, Katarina Gregorij, Barbara Jesih, njen otrok Kristina Klarič, Mary Klarič, Katarina Klarič, Jakob Lustnik, Rudolf Lesar, Mimi Lesar, Mihelčič Jerar, Mihelčič Pavel, N. Papež, Marija Papež, Francka Štaudohar, Mimi Smuk in Mary Krunic.

* Katoliški škof za ples. Rt. Rev. Dennis O'Connell, škof iz Richmonda, je bil v Baltimoru na obisku pri kardinalu Gibbonsu. Ob tej priliki se je izrazil: Jaz v svoji škofiji katoliškom nikakor ne prepovedujem plesa. Lahko plešete, kolikor hočete. Naši mladeniči in moške so preveč dostojni, da bi sploh plesali nemoralne plesne, in dekleta držijo preveč do sebe, da bi uganjale burke v grdih plesih. Pleše se dostojno in čisto, in mladina ima pri tem veliko veselje. — Kaj poretče k temu naš škof Bonaventura?!

* 10 milijonov dolarjev za usluge. The Ford Motor Co., je naznanila, da hoče v tekočem letu razdeliti 10 milijonov dolarjev dobička med svoje nastavlence. Da bi mnogo ljudi, ki se nahajajo tu brez posla, imelo delo, je kompanija sklenila, delavski čas 9 ur na dan, spremeniti v osemurni delavni čas ter bi se delo nepretrgoma noč in dan. Ta porazdelek delavnega časa bode dal kruha kakim 4000 novim delavcem. V celem bode okoli 27.000 ljudi deležnih porazdelbe dobička. Najmanjši zaslužek na dan bode 5 dolarjev, sedanji zaslužek je povprečno 2-35 dol. na dan.

* Tirolski dijak v francoski tujski legiji. Dne 6. januarja so pogrešili na realni gimnaziji v Kufsteinu dijaka Andreja Mutterja. Vse iskanje je bilo zaman in obče so mislili, da se je fant kje ponesrečil. Pred par dnevi pa je dobila njegova mati pismo od izgubljenega sina, in sicer iz Saide v Alžiru. Fant je pobegnil in pristopil k francoski tujski legiji. V pismu je prosil sin mater za odpustitev in jo rotil, da naj ukrene vse, da bo oproščen. Mati in ravnateljstvo sta uvedla vse korake za oprostitve komaj 18letnega fanta, toda veliko upanja na uspeh ni, ker se francoske vlade nikakor ne more prisiliti, da bi vrnila vojaka, ki se je vpisal v tujko legijo.

* Smrt zavednega častnika. V Zagrebu je umrl včeraj občeznani in hrvaškemu narodu priljubljeni major v p. Emil Uzelac, ki si je pridobil svojo priljubljenost z odločno narodnim nastopom. Mož je znan iz več afer, v katerih je igral veliko vlogo. Leta 1893. je služil pri 79. pešpolku grofa Jelčića na Reki in je poveljeval častni stotniji ob navzočnosti cesarja na Reki. Ko so Lahi pozdravili cesarja s klici »E viva«, je zakričal Uzelac: »Živel hrvaški kralj!« Posl. Ugron je spravi to zadevo v obliki interpelacije v ogrsko zbornico in je Uzelaca ostro napadel. Uzelac je šel nato v Budimpešto in je napadel poslanca Ugrona. Vsled te afere je bil Uzelac vpokojen. Pozneje je bil Uzelac zopet reaktiviran in dodeljen 16. pešpolku. V letu 1908. je posredoval v častni aferi med deželnim poslancem Medakovičem in takratnim banom baronom Rauchom. Uzelac je hotel takrat dognati, da baron Rauch ni zmožen dati satisfakcije in je sploh nastopal silno odločno proti banu Rauchu. Ta afera je imela za posledico njegovo drugo stalno vpokojitev.

* Vrana vrani ne izkljuje oč. Ni dolgo tega, odkar je bilo vse prebivalstvo v Dornbirnu silno razburjeno vsled postopanja kateheta na tam mošnji dekliski šoli. Katehet kaplan Huber se je pečal namreč s svojimi učenkami več kot je zahtevala njegova dolžnost in intimnejše, kot se spodobi njegovemu stanu kot katehetu, duhovniku in vzgojitelju ženske mladine. Ko se ni moglo to početje kaplana z deklkami v šoli nič več zakrivati, je poklical šolski vodja k sebi najhujšo grešnico Magdaleno, ki je nosila že posledice kaplanove prijaznosti. Zaslusila jo je in napravil z njo zapisnik, ki je delno odkril kaplanovo vedenje v šoli in dokazal njegovo očetovstvo in spe. Vodja Ilg, ki je obenem klerikalni občinski svetovalec, pa je poslal ta zapisnik namesto šolski, cerkveni oblasti. Ob enem je predložil klerikalni župan Luger prošnjo staršev, da naj se od strani kaplan iz šole, namesto pristojnim cerkvenim oblastim, enostavno svojem prijatelju dekanu Enderju. Obvestila pa sta šolski vodja Ilg in dekan Ender kaplana Huberja o preteči nevarnosti in o škandaloznem razkritju. Posledica je bila, da je kaplan Huber pobegnil in dobil varno zavetje v nekem južnotirolskem samostanu. To zadevo pa je spravil kljub temu v javnost občinski svetnik dr. Feilerle, in sicer v občinskem svetu. Klerikalni občinski svetnik šolski vodja Ilg je prišel v nevarno položaj, kajti njegov in županov zagovor je ničev in njihovo delovanje je protizakonito. Če se na ljubo katehetu in duhovniškemu svinjarju lahko prezirajo šolske oblasti, potem teh ni treba. Merodajni krogi so v očiglednem namoru vsi poslane, da interpelirajo tozadevno naučnega ministra, ki naj odredi, da se pobegli kaplan kaznuje, šolski vodja Ilg in župan Luger pa primerno podučita, da so in za kaj so pri nas šolske oblasti.

* Moda odgovorna za cene živil. Slednji so vendarle našli vzrok, zakaj je cena živil tako visoka. Dr. Alonzo E. Taylor, profesor na medicinskem oddelku univerze v Filadelfiji, je izdal sledeče poročilo: Mode leta 1914 silijo ženske nositi manj oblek in bolj tanke obleke kot lansko leto. Zato je potrebno več gorkih delcev obleke, da se ohrani primerna telesna temperatura in ženska mora torej več jesti kot prej. Ženske morajo najmanj deset odstotkov več jesti, če imajo manj in tanjše obleke.

* Izrežite in pošlite! Ako nam pošljete to notico, dobite 3 tople, tigraste zimске spalne odeje 124 X 190 centimetrov velike za reklamno ceno 5 K 70 vin. po povzetju. Tvorinška firma S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj, Dunaj I., Bauernmarkt 10, 12 in 14.

* Sladkosečnost je resno splošno motenje preživetja, pri kateri seč obsega sladkor. Profesor Cantani, eden najpomembnejših raziskovalcev diabetesa, je izjavil: »Prirodno Franc Jožefovo vodo dajem piti svojim na sladkosečnosti trpečim pacientom, podvrženim strogemu zdravniškemu načinu. Franc Jožefova voda, zaužita na tešče, izboljša prebavo in popolnoma nadomesti karlovarjske vode.« — Kjer se v lekarnah, drogerijah, ali trgovinah z mineralnimi vodami ne dobi, tja pošljemo naravnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Davčni zakon.

Dunaj, 24. januarja. Državni zakonik priobčuje danes sankcionirani novi davčni zakon.

Branislav Kubotić t.

Opatija, 24. januarja. Tu je umrl bivši prvi tajnik srbskega poslanstva v Rimu, Branislav Subotić, sin znane srbske pisateljice in brat ruskega generala enakega imena.

Hrvaški sabor.

Zagreb, 24. januarja. Hrvaški sabor je imel včeraj sejo od 1. ponoči. Nadaljevala se je indennitetna debata.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 24. januarja. Ogrski državni zbor je sprejel tiskovni zakon v tretjem branju. Izključena sta bila bivša ministra grof Andrassy in Zichy za 10, oziroma 15 sej.

Nemški državni zbor.

Berolin, 24. januarja. V nemškem državnem zboru se je pričela debata o socialnodemokratski interpelaciji zaradi dogodkov v Savernu. Poslanec dr. Frank očita državnemu kancelarju, da se je dal od konservativcev ugnati. Razsodbe v Strassburgu niso nikak dokaz za krivdo ali nekrivdo častnikov Reuterja, Forstnerja in Schadta. Bavi se nato z brzojavkami prestolomasednika ter pravi: Če se družijo bodoči nemški cesar z ljudmi, ki hočejo pogaziti ustavo, je treba, da se odpru ljudstvu oči in da vzame samo svojo usodo v roke. Kritiziral je tudi prestolomasednikovo brzojavko med turško vojno in njegovo dnevno povelje, ko se je ločil od svojih huzarjev. Odgovoril mu je državni kancelar Bethmann - Hollweg, ki pa ni mogel ublažiti vtiska dr. Frankovih besed. Poslanec dr. Liszt pravi, da je bila velika napaka, da se Alzaško-Lotarinska ni priklonila kakor drugi zvezni državi ali pa proglasila za samostojno zvezno državo. To je mogoče še danes popraviti. Bethmann-Hollweg je priznal, da je izpolnil v predpisih velika vrzel, ki jo je treba zlasti glede rabe orožja. Za Alzaško-Lotarinsko pa se ne sme iz tega izvajati ničesar drugega, kakor da mora priti pod enotno in trdno upravo.

Berolin, 24. januarja. Nemški državni zbor je sprejel z ogromno večino predlog centra in nacionalnih liberalcev, ki zahteva izpremembo voj. predpisih velika vrzel, to pa ja. Vlada se seje ostentativno ni udeležila.

Ostmark.

Berolin, 24. januarja. Proračunska komisija državnega zbora je od-

klonila proti glasovom konservativcev, narodnih liberalcev in naprednjakov doklado za Ostmarko.

Iz maščevanja.

Tanger, 24. januarja. Diplomatičnega agenta francoskega de Valdraneja je včeraj pri nekem dineju ustrelil njegov kuhar, ki ga je bil de Valdrane odpustil.

Dogodki na Balkanu.

Pred novo balkansko vojno.

Carigrad, 24. januarja. Bolgarski poslanik Tošev je odpotoval po nalogu svoje vlade v Sofijo. Gre za važne zadeve, ki se sedaj razpravljajo med Turčijo in Bolgarsko.

Berolin, 24. januarja. Listi poročajo iz Soluna, da se zbira pri Ksantiju, Gumuldzini in Dedeagaču mnogo turških častnikov, ki študirajo teren. Bolgarska ojačuje svoje obmejne garnizije. V okolici Strumnice zbira Bolgarska veliko število vojaštva. V Solunu vlada veliko razburjenje. Grška koncentrirala svoje čete. Dospele so sem celo vesti, da se vrle bolgarske čete v grško Makedonijo.

Albanija.

Vatona, 24. januarja. Pred par dnevi je odpotovala kontrolna komisija Mufid bega k Esad paši, da ga pregovori k demisiji. Esad paša je baje že podal svojo demisijo.

Berolin, 24. januarja. Princ Wied pride 28. t. m. na Dunaj, kjer se predstavi cesarju. Konferiral bo tudi z grofom Berchtoldom. Z Dunaja se odpelje v Rim in od tam šele v Albanijo.

Drač, 24. januarja. Park pred palačo za novega kralja je skoraj dogotovljen. Sedaj napeljujejo električno razsvetljavo. V treh tednih bodo vsa dela končana. Za umetniški ogenj pri sprejemu kneza so izdali 7000 lir.

Petrograd, 24. januarja. Države veselil ne bodo poslane svojih vojnih ladij v albanske vode.

London, 24. januarja. Oficijozno se razglša, da trajajo pogajanja zaradi posojila Albaniji naprej. Vse kaže, da bodo posojilo garantirale vse velesile.

Dunaj, 24. januarja. V Skadru je mednarodni gubernator, ki je Anglež, dal ustaviti turški list Seda i Milet, ki je agitiral za muzlimanske ideje in proti princu Wiedu. Urednika so zaprli.

Rim, 24. januarja. Med muzlimanskim prebivalstvom Albanije vre. Esad paša vedno intimnejše občuje z mladoturki in je nujno potrebno, da posežejo velesile vmes. Italija je pripravila že vse potrebne.

Novo srbsko posojilo.

Pariz, 24. januarja. Poroča se, da se Srbija pogaja z nekaterimi bankami zaradi novega posojila 300 milijonov frankov, ki naj se porabi v vojaške svrhe in za nove železnice.

Epir in Egejski otoki.

London, 24. januarja. Angleška vlada je izdelala na podlagi not evropskih kabinetov noto v epirskem vprašanju in v vprašanju Egejskih otokov, ki jo bodo velesile izročile v Atenah in v Carigradu. Glede besedila te note se vrše dogovori med velesilami.

London, 24. januarja. Venizelos je svojo politično nalogo na Angleškem dobro opravil. Snoci je odpotoval v Pariz ter potuje od tam v Petrograd.

V srbski Makedoniji.

Dunaj, 24. januarja. Tu se širi vest, da v srbski Makedoniji nevarno vre. Baje prihajajo ta poročila iz tam mošnjih konzulatov. Zdi, da sodelujejo bolgarski in turški prebivalci v uporu proti srbski upravi.

Belgrad, 24. januarja. Orožništvo je včeraj prišlo tri ljudi, ki so namestili atentat na brzojavnik Skopje-Solun. Dinamit, ki so ga imeli je bolgarskega izvora.

V Bolgarski vojski.

Sofija, 24. januarja. Med bolgarskimi častniki je prišlo do očitnega razkola. Nastali sta dve stranki, ki si druga druga očitata krivdo na vojni nesreči. Kot prva žrtve teh bojev je bil šef generalnega štaba general Fičev na Savovo ruvanje odstranjen s svojega mesta.

Sofija, 24. januarja. Agence telegraphique bulgare pravi, da je vest, da se bo na Bolgarskem proglasila diktatura, neresnična.

Turčija.

Carigrad, 24. januarja. Sultanov irade potrjuje obsodbo bivšega državnega svetnika Muktar bega na smrt, ker je hotel napraviti vstajo. Muktar beg se nahaja sedaj na Francoskem.

Orijentske železnice.

Dunaj, 24. januarja. Listi poročajo iz Belgrada, da bo odstopil ministar za javna dela Jovanović. Prišlo je namreč baje med mladoradikalci in staroradikalci do zblizanja in je zato srbska vlada pripravljena sprejeti francosko - dunajske predloge glede Orijentskih železnic. Po naših informacijah so te vesti netočne in ni padla do sedaj še nobena odločitev.

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani

naznanja svojim članom, da se je dogovorilo s tvrdo Edvarda Mayerja v Dunajskem Novem mestu glede nakupa žive divjadi, potrebne za osveženje krvi v naših loviščih. Cene so te - le:

Prvovrstni zajci veljajo v drugi polovici januarja: samec 7 K 50 vin., zajka 15 K 50 vin.; v času od 1. do 5. februarja 8 K 50 vin., oziroma 17 K; od 6. do 15. februarja 9 K, oziroma 18 kron.

Jerebice stanejo v drugi polovici januarja par 8 K 50 vin., v prvi polovici februarja 10 K, v drugi pa 11 K 50 vin.

Fazani (mladi plemenjaki) veljajo v drugi polovici januarja: samec 6 K 75 vin., samica 7 K 50 vin.; v prvi polovici februarja 7 K, oziroma 8 K; v drugi pa 7 K 25 v, oziroma 8 K 50 vin.

Cene se računajo netto. Dunajsko Novo mesto: vozno plača kupec. Razen tega si zaračuni prodajalec pri zajcih 15%, pri jerebicah in fazanih pa 10% zavarovalnine, da pride divjačina živa na svoj cilj, in za zajca za zajca 75 vin., za košaro za jerebič par 2 K 50 vin., za fazanji pa 3 K. Jamci pa za kakovost divjačine in vzame vso, kar bi je bilo neprimerne, nazaj.

Opozorjamo, da pridejo zajci s Hrvaškega in iz Slavonije, kjer ima omenjena tvrda obsežna lovišča. Za naša lovišča je to posebno ugodno, ker so življenjske razmere in podnebje, odkoder pride divjačina, slične našim. Sneg ne ovira izpuščanja; če ima pa kdo dobro ograjen vrt, naj izpusti zajce najprej na vrt, naj jih krmi, da skopni sneg, in jih potem šele izpusti v lovišče. To velja tudi za jerebice in fazane. Zajca sneg ne ovira, prezimil bo, kakor naš.

Vsa naročila je nasloviti na »Slovensko lovsko društvo v Ljubljani«, ki posreduje nakup.

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarso znamko za odgovor (ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarso znamko) na: Kmetško pisarno narodno - napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Podružnica slov. plan. društva v Litiji 50 K, kot del dohodkov Silvestrova večera v Litiji.

Ziveli nabiralci in darovalci!

Listnica uredništva.

Gosp. Miroslav Hanzlovsky, c. kr. gozdar v Kostanjevici. Na Vašo pritožbo Vam potrjujemo, da niste v nobeni zvezi z noticami, ki jih je »Slov. Narod« priobčil o razmerah pri c. kr. gozdnem in domenskem oskrbništvu na Bledu.

Današnji list obsega 16 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnikar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ženini in neveste!

Poročne prstane in primerna poročna darila na primer srebrno in črna srebrno namizno orodje v lepih kasetah kupite najbolje in najceneje pri trdku

F. ČUDEN

LJUBLJANA

samo Prešernova ulica 1

Cenik s koledarjem 1914 poštne prosto.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča

Narodna tiskarna.

NEIGE DE FLEURS

„Cvetlični sneg“

novi vrste, znamenstveno izdelana krema za roke in obraz higienično najb. toaletno sredstvo sedanjosti. Pušica 60 h. Dobiva se povsod. 3347 Škatlja K 160.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in zaloga štedilnikov

se nahaja:

172

Šmbožev trg šte. 9.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

33

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Kolesarjem

zastonj

shrani kolesa čez zimo v primernem, proti požaru zavarovanem prostoru. V potrebi razdre tudi ležišča in natančno pregleda, nadomesti obrabljene dele z novimi, temeljito presnaži ali jih popolnoma prenovi po primerno najnižji ceni

ANA GOREC, LJUBLJANA.

Specijalna trgovina s kolesi in deli.

Marije Terezije cesta šte. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljate barve

Suhe barve

Emailne barve

Fasadne barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
firnežev,
čopičev,
lakov,

Mavec (Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

131

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Če gospodinja ne ve, katero primes najvzame k zrnati kavi, naj poskusi Kathreinerjevo Kneippovosladno kavo.

Popolnoma bo zadovoljna.

Pri poskusu je paziti, prosim, na predpis za kuhanje. Dobi se povsod. Kdor hoče kaj natančnejšega čitati o tej kavini pijači, naj piše Kathreinerjevim tvornicam za sladno kavo d. dr., Dunaj I., Annagasse št. 8.

POZOR!

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi: Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

POZOR!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun 430 Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 440 = = = vseh vrst po dnevnem kurzu. = = =

Joe Chamberlain.

Iz političnega življenja je stopil sedaj mož, na katerega so v preteklih letih dostikrat bili obrnjeni pogledi celega sveta: Josip Chamberlain zapusti angleški parlament in se umakne v privatno življenje. Z njim izgine mož, ki je imel velikanski vpliv na usodo angleške države in na politiko vsega sveta in ki je bil v svojem narodu naravnost oboževan, saj je videl narod v njem najpopolnejšega reprezentanta vseh njegovih idealov in prizadevanj in vseh njegovih kreposti in slabosti.

Josip Chamberlain je stopil leta 1869, prvič v javnost. Izvoljen v občinski svet veleindustrijskega mesta je Chamberlain obrnil hitro vso pozornost mesta, ne, ker se je odkrito priznaval za republikanca, nego ker je bil izredno spreten v vseh gospodarskih in upravnih stvareh. Storil je izredno mnogo za šolstvo in vedno poudarjal načelo, da noben narod in noben človek ne more biti kos svojim nalogam, če nima kar mogoče dobrega šolstva. V svoji lastnosti kot predsednik šolske uprave v Birminghamu je storil za šolstvo in ljudsko izobrazbo toliko, da nadkriljuje prebivalstvo tega mesta, vse druge angleške okraje po svoji kulturni stopnji. L. 1874. je Chamberlain postal župan v Birminghamu. Ustvaril je mestu vodovode in plinarne, podrl na stotine starih hiš in ustvaril nešteto širokih ulic s krasnimi poslopji in organiziral prebivalstvo tega mesta politično tako, da reprezentira poseben tip: birminghamski liberalizem.

Pod Chamberlainovim vodstvom je ta nova stranka kmalu zavajala vse mandate birminghamske in na čelu teh novih poslancev je prišel tudi Chamberlain v parlament. Na čelu vlade je bil takrat veliki Gladstone, toda liberalna stranka, katero je vodil, ni imela sama zase večine. Mogla je vladati samo s pomočjo Ircev, ti pa so za svojo podporo zahtevali Homerule, relativno samostojnost Irske. Gladstone se je hotel sporazumeti z Irco, a naletel je na odpor pri Chamberlainu. Ta se je postavil na stališče, da mora velika Britanija ostati enotna, če hoče ohraniti svoje svetovno stališče in posledica tega razpora je bila, da je Chamberlain s svojimi pristaži zapustil liberalno stranko in jo s tem pripravi ob gospodstvo.

Na krmilo je prišla konservativna stranka. Chamberlain se je ž njo združil, dasi je sicer ostal, kar je bil, verni birminghamski liberal. Zastopal je pa dve načeli, ki jih liberalci niso odobraval: načelo enotnosti države in načelo brezpopojnega imperijalizma. Angleška naj ostane enotna in naj Irski ne da neodvisnosti, to je zahteval Chamberlain zato, ker je bil prepričan, da Angleška sicer ni v stanu ohraniti svoje kolonije in si pridobiti druge. Če hočemo Angleži živeti, moramo imeti nele sedanje kolonije, ampak pridobiti še druge, kajti le v naših kolonijah ne more tuja konkurenca izpodrinuti angleške industrije.

Cilj Chamberlainovih prizadevanj je bil, združiti kolonije, kar mogoče tesno z Angleško. Angleška naj bo industrijska država, kolonije pa naj jej dajo živila in surovine in naj kupujejo industrijske izdelke. A da bi bila vsaka tuja konkurenca izključena, je hotel Chamberlain uvesti carine na tuji uvoz. Priznati se mora, da je bil njegov cilj velikanski. Posrečil se mu je le v manjši meri. Njegova prizadevanja so bila vzrok, da je nastal v konservativni stranki razpor, in ta razpor se je tako poostiril, da je tudi konservativno-unijonističnoliberal, večina razpadla. Chamberlain je bil več let minister; on je tudi pravi provzročitelj burske vojske, s katero je do polovice uresničil cilj angleške politike v Afriki, ustvariti velikansko angleško kolonijo, ki bi se začela v Kaplandu in v številni ves Egipt, segala do Sredozemskega morja.

Chamberlain je bil po poklicu fabrikant — iz tovarnarja je postal državnik, eden največjih kar jih ima Angleška. Praktični tovarnar je seveda imel tudi smisel za socialna vprašanja in si je na socialnem polju pridobil neminljivih zaslug.

Chamberlain se že nekaj let sem ni več oglašil v parlamentu. Star je in telesno silno slab in zato zdaj neče več biti izvoljen. Zapusti pa parlament z zavestjo, da je Angležem pokazal in zagotovil pot, po kateri hoče si ohraniti prevlado, ki je pogoj njihovega bogastva in njihovega obstanka.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Ribič z veliko ribo, osličen na bratu je znak pristne Scott- tove emulzije iz ribjega olja

in samo ta je napravljena na preizkušen Scottov način. Ker pa je mnogo več ali manj malovrednih ponaredb, katerih zaviti so Scottovi emulziji zmotno enako ponarejeni, pazite pri nakupu natanko na našo ribičevo varstveno znamko in zavračajte vse ponaredbe.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. dobiva se po vašem naročilu. Proti vročitvi 10 v. plačanih znanstvenih dobite od tvrdke SCOTT & BROWNE d. o. s. na Dunaju VII. sklicevajo se na naš list enkratno vpolnjen polnjenje od lake lekarne.

Hiša

s starodavno, dobro vpeljano trgovino, blizu farne cerkve, v vinorodnem kraju na Dolenjskem, se prodaja pod ugodnimi pogoji. — Naslov pri upravi. »Slov. Naroda«.

3 zlati nauki!

I.
Edor s „FLORIAN-om“ se krepča,
Zmaga dober tek ima!

II.
Če želite dobiti
Pi „FLORIAN-a“, pa nehal!

III.
Ni otroci, ni bolni,
Ta, ki živi

Postavno varovano.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brade „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vokal Mesnega in Staroga trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatki

Školski zakon

z dne 17. dec. 1862 št. 4. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K, po pošti 6 K 20 v.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuv

Iskanje izdelka na domu, gube in obroke je vedno na tleh. Vse vrste obuvi se izdelajo točno in po njeni ceni. Vse mere so skrbno in zanesljivo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Pozor!

Drože (Presgerm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozorjam pa, da moje materične drože so za 50% boljše od vsakih špiritnih drož. Spiritne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker

tovarnar drož 3627

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

Ljubljana, Slomškova ulica št. 6

ima napredaj

10

jako lepih

sani.

□□□□□□□□□□

Jos. Rojina modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.

Pristno angleško blago.

Elegantna izdelava.

Točno in solidno.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fazonih in v veliki izbiri

IVAN SOKLIČ.

Priloga Pomena-členitvi od 1 K do 30 K.

Moderna ročna dela in materijal

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Voznice — primerna darila za neveste. — Protičkarja. Vozenje na roko in stroj. Plisiranje. : Zaloga telovadnih oblek. :

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak. ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivga, dobroga, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; orna polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhastega 5-10 K; kg. veličnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K; 8 K; kg. puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfiniši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg. naprej franko.

Zgostovljene postelje iz gostonitega rdečega, monankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, s dvema zglavnicama, 80 cm dgl, 60 cm šir., polnena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 4 K, Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črastelega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po oovzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Deženice št. 767, Češko.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati. — Ne zamudite toraj vpostati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjasko dovršila. Vsako pri nas popravljeno kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih.

KARL CAMERNIK & Ko. Spec. trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. Mehanična delavnica in garaža. LJUBLJANA.

Moët & Chandon Epernay

je šampanjec najvišjega dvora in aristokracije

Za kratek čas.

— Vašega svaka sem časih poznal. Nosil je rdečo kravato in imel je rdeč nos. Ali je še tak?

— Ne, zdaj ima že vijoličast nos.

Žena: Moškim je na svetu veliko boljše, kakor ženskam. Oh, ko bi bila jaz moški — kako bi bila srečna.

Mož: Oh, pa jaz, šele, jaz!

— Ti in tvoj bratranec sta skupno podedovala hišo — kdo jo je pa dobil?

— No, advokat vendar!

— No, prijatelj, kaj si pa tako zamišljen?

— Premišljuje, ali se naj z malo Mileno zaročim ali naj samo njenega očeta napumpam.

Gost: Pri vas pa res nobena stvar ni zabeljena. Kako pa to? Kaj nimate nič zabeljenega?

Natakar: O, prosim, račun! so pri nas vedno zabeljeni.

— Kako je kaj, prijatelj? Ne kam černo se držiš!

— Saj mi je pa tudi hudo! Ne smem mnogo jesti, ne smem skoro nič piti, pušiti ne smem, v krčmo ne smem...

— Kaj si bolan?

— Bolan ne, ampak oženjen.

Trgovec: To vam pa rečem, na profesorja Kocinico mi pazite, kakor na punčico v svojem očesu.

Sotrudnik: Hm?

Trgovec: Profesor Kocinica je naš najboljši odjemalec. Kadar je dež si kupi nov dežnik in ga še tisti dan kje pozabi...

Fajmošter Jaka: je imel navado, da je na prižnici najpoprej vzel z nosa očala in jih z robcem očistil ter potem začel čitati.

Ko je dobil novo zobovje, je na veliko veselje vseh zbranih vernikov vzel v svoji zamišljenosti zobovje iz ust, je očistil in je potem hotel natakniti na nos.

Gospodična: O, gospod doktor, kaj se pa tako kisló držite? Predsnočnim pa ste bili tako dobre volje.

Zdravnik: Seveda — predsnočnim so tudi še vsi moji pacienti živeli.

— Papa — gospod Ivan se mi jako dopade — tako je prijazen.

— Kako pa to veš, otroče?

— O jaz že vem — kadar sreča našo gospodično na stopnicah, pa jo tako poljubi, oh, tako, da kar zavzdihne.

Učitelj: Kaj je to nič? Ali ne more nihče povedati. No, Pepček, kaj je to: nič!

Pepček: Nič je, če kdo gospodu učitelju ves popoldne drva zлага, potem pa pravi gospod učitelj: si že priden, Pepček.

Književno naznanilo.

V namen, da se med ljudstvom povzdigne smisel za čudeže in poglubi pravo versko mišljenje začne izhajati nov časopis

»Štimce iz Vodic«.

Ta časopis naj postane za Slovence to, kar so »Stimmen aus Maria Laach« za Nemce. Nadzorstvo nad listom je prevzel knezoškof dr. Jeglič, glavni urednik bo dr. Aleš Ušeničnik, zdravnika sotrudnika pa bo sta dr. Dolšak in dr. Zajec. Deželni odbor je že obljubil znatno subvencijo.

Kupčijsko naznanilo.

Prišlo je novo leto in deželni odbor je začel zopet deliti subvencije. Vsem p. n. interesentom, ki so v srečnem položaju, da lahko pobašajo večje ali manjše dele teh subvencij, priporočamo svojo bogato zalogo žepov, bisag iz jelenovega usnja.

Koritar & Ko.

Ob opešanju želodčnega delovanja se je treba potruditi, da si izberemo najprimernejša sredstva, ki morejo želodec kmalu k skorajšnji dejavnosti spodbosti, saj je to glavni pogoj za vse druge funkcije človeškega telesa. V tej smeri predobro izkušeno sredstvo je že 40 let po vsej monarhiji znani dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi. Zaloge v tukajšnjih lekarnah. H. B.

Denarna kriza končana! Ta vest se zamore uresničiti pri vsakomur, ki glasom današnjega oglasa glavnega zastopstva »Česke industrijske banke« naroči turško srečko in z njo zadene glavni dobiček 400.000 ali 200.000 zlatih frankov. Če bi pa končno glavnega dobitka tudi ne bilo, zamore se mu pripetiti drugi večji dobiček, na vsak način pa najmanjši, ki ga mora zadeti! Za turško srečko izdan depar tedaj nikakor ni izgubljen. V srečnem slučaju se mu izplača več kot tisočero, v najneugodnejšem slučaju pa dobi v obliki najmanjšega dobitka velik del, s prodajo srečke v doglednem času pa najbrže tudi ves svoj denar zopet nazaj. Turška srečka v zvezi s srbsko državno srečko iz leta 1888., ali pa s srečko italijanskega »Rdečega križa«, tvori tedaj ideal za one, ki za nizko ceno hočejo poskusiti svojo srečo s srečkami.

Izborna varstveno sredstvo

MATTONIJEV
GISSHÜBLER

alkalična kislina
proti vsem
infekcijskim
bolezem
izvira iz čiste
granitne skale.
Pri mnogih epidemijah sijajno preizkušeno.
Zaloge v Ljubljani: Mikhal Rastner, Peter Lassin in A. Sarabon

Napredaj jo

majhno posestvo
z gospodarskim poslopljem; vse v dobrem stanju, s sadnim vrtom in s 7—8 mernikov posestva. V hiši je dobro vpeljana trgovina. Posestvo leži v veliki vasi in na zelo prometnem kraju na Gorenjskem. — Proda se po zelo ugodni ceni. Naslov pove upr. »Sl. Nar.«.

Sprejemem tako

stenografa-strojepisca
za nemško in slovensko narekovanje in
koncipijenta

s substituc. pravico s 1. junijem 1914.
Dr. Franjo Rosina, odvetnik v
Mariboru.

Ceno češko posteljno perje.

Kilo sivga puljenega K 2 — boljšega K 2-40, polbelega K 3 60, belega K 4-80, prima kakor puh mehkega K 6 —, veleprima K 7-20, najboljša vrsta K 8-40. Puh siv K 6 —, bel K 12 —, najfinjši prsi puh K 14-40. Od 5 kg naprej franco. Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 180x118 cm a K 10 —, 12 —, 15 —, 18 —, 21 —, 200x140 cm a K 13 —, 15 —, 18 —, 21 —, zglavnica 89x53 cm a K 3 —, 3-50, 4 —, 90x70 cm a K 4-50, 5-50, 6 —, 3-delne žimnice za eno posteljo K 27 —, boljša K 33 —. Razpošiljanje franco po povzetju od K 10 — naprej. Zamena dovoljena, za neugajajoče denar nazaj. Poizkušnje in cenovniki franco.

Artur Wollner, Lobos 35 pri Fizinji (Češko.)

Proti

zobobolu in gnjilobi zob
izborna delujo dobro znana
antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom i kromu.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rožnjava cesta št. 1
polec Franc Jozefovega jubilejnega mosta.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag, gospod lekarnar!
Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neoprekotljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najpogostje priporočal.
Spodnjo vnanje
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Štampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto

Popravila in preoblike
:: točno in ceno. ::
Popravila in preoblike
:: točno in ceno. ::
dežnike
in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn
(poproj Henrik Korn)
pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelodvodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrliljem z
asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Hantschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6
priporoča bogate zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebnih, vseh del koles (biciklov)
kateri tudi
umetnični ogenj po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.
Cenovnik zastoj in poštne prosto

Kupujte in zahtevajte odine lo
CIRIL in METODOV ČAJ
je najboljši.
Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Franc Kos Ljubljana,
Sočna ulica.
Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se
ceno podpletnjejo!
Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne oblike zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.
Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
Ker delam brez agentov, so cone velike nižje.

Pisarna za urejevanje spl. gospodarskih zadev
J. Rozman v Kranju.
Posl. stroka: tehnične zadeve.
:: Proizvodi najsolidnejših tovarov ::
Motorji na bencin, bencol, surovo olje itd. Diesel-motorji, lokomobili za industrijo in poljedelstvo itd. itd.
Poljedelski stroji, mlatilnice, stiskalnice za slamo in seno, vitelji, plugi, brane, kosilni stroji, posnemalniki itd. — Elektrotehnični motorji in aparati, zlasti elektromotorji, dinamostroji, svetilke vseh vrst, ventilatorji, zdravniški aparati itd. — Stroji za obdelavo lesa, zlasti za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, kot: trakaste in krožne žage, skobelni, stružni in vrtni stroji, univerzalni mizarski stroji itd. — Stroji za kovinarstvo, stružnice, vrtniki, Shaping stroji itd. — Stroji za opekarstvo, za izdelovanje cementne in glinaste opeke, modeli, vozovi, tračnice itd. — Stroji za mline, kompl. razbiralni, čistilni in valjni stroji, sita, elevatorji itd. — Stroji za pivovarne, usnarne, milarne, mlekarne, tiskarne, knjigovoznice, kartonažo in tekstilno industrijo itd. — Armature za električne, parne in vodovodne naprave, sesalke, transmisije itd. 339
Tovarniške cene. — Proračuni in nasveti brezplačno. — Strogo stvarno poslovanje. — Na zahtevo se dovolijo plačila v obrokih.

Dobro blago se samo hvali!
G. F. Jurásek
vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.
Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune »Weichold« in druge ter vse potrebščine glasbil. — Jamcim pismono 10 let. — Zavod za uglaševanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.
Najcenejša posojevalnica.
Vglašujem »Glasbeni Matic«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za uglaševanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem
koncesionirana tyrdka
F. G. Jurásek.

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi
Avstro-Amerikana
Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janeiro, Santos itd.
z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.
ODNOS PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.
Vožnja iz Trsta v Kanado: (Portland, Quebec, Montreal) vsaki mesec enkrat.
Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za
Kranjsko, Štajersko in Koroško
SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE
PRIMOŽA TRUBARJA
= USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI =
Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdelejša har jih imamo Sloveni.
Cena s pošto kron 3-20
NARODNA KNJIGARNA v Ljubljani, Prešernova ul. št. 7

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

AL. Kerslake.

----- Zaloge pisalnih in razmnoževalnih strojev, njih potrebnim ter pisarniških oprav.

razpošiljalnica Dunaj II, Untere Donaustr. 23 III.
Hivaška korespondenca.

342

v Ljubljani, dne 20. januarja 1914.

326

1: Šelenburgova ulica šte. 4. 1:

dobe dekline in žene vsake starosti, ako
rabiljo mogoče najnovijeje **maxillo ali vodo**
na prst, rabi se samo na zuna, edino res-
nično učinkujlo sredstvo, zajamčeno ne-
ena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 6 vin.
pepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko-
se, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih
Cena kartonu K 2/20 po povzetju. Od 4 kar-
naprej pošt. prosto. — Pošiljate poste re-
te se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga
M. Dunaj VI., Stumpfergasse 62 R. I. Stock-

Jos. Lončarić, podjetnik,

**POVEST
IZ SEDA-
NJOSTI.**

Knjiga se dobiva v „Narodni knjigarni“ v Prešernovi ulici v Ljubljani in stane broširana 2 kroni, vezana 3 K 20 v. s pošto 20 vinarjev več.

Davek na špirt!!

Z ogromnim zvišanjem davka na špirt, ki stopi v veljavo že 1. februarja, je nujno priporočati, da si vse spirituosne sami izdelujemo.

Oni reflektanti, ki bi si to izdelovanje radi uredili po praktični metodi in s tem mnoge prihranili, naj se pod šifro „Grosce Bruparstvo 4994“ takoj oglašijo na anončno ekspedicijo M. Dukas Nachf. d. d. Dunaj 1/1, Wollzeile 9.

Izkušenega strokovnjaka postavi zadavna tvernica brezplačno na razpolago.

Pazite
na
etiketo!

Slovenska mizarska obrt, zaloga pohištva in lesna trgovina a Belgradu (Srblja) — liče 10 dobrih, prirodnih

mizarskih pomočnikov

kateri so popolnoma zmožni v svojem poklicu, namreč od priprostih do najfinjših izdelkov pohištva. Sprejmejo se pa le trezni, kateri v resnici mislijo kaj prihraniti in pa na boljšo bodočnost. Plača po zaslužku, ali pa po dogovoru. Dotičnim, kateri bodo sprejeti, se vožni stroški do Belgrada povrnejo.

Vsak ponudnik pa mora v svoji ponudbi navesti natančen naslov mojstra pri katerem se je izučil in pa mojstra, pri katerem je nazadnje delal, ter obenem priložiti priporočilno pismo od kake vplivne osebe. Za odgovor je priložiti znamke za 50 vinarjev. Tozadnje ponudbe je poslati na naslov:

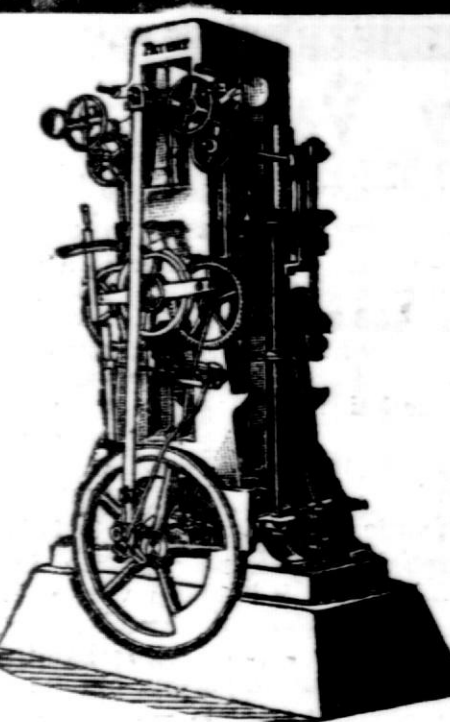
Janko Modic, Obiličev venac št. 3, Belgrad.

Žagni jarmi in stroji
za obdelovanje lesa
vseh vrst zlasti patentni
brzodelni jarmi, jarmi cepil-
niki, benečanski jarmi
enolistni in dvolistni.

Vsi stroji za mizarje,
kolarje, strugarje, so-
darje, tesarje itd. itd.

Vsi stroji
za izdelovanje pohištva
iz vpognjenega lesa. Na-
prave za lupljenje.

Stroji za lesno volno.

TURBINE
za vse vodne razmere
z največjo izrabljivostjo.
Precizijski regulatorji.

Patent prijavljen.

MODERNE 320

TRANSMISIJE

Prevozom kompl. tvor-

niških naprav za vse

:: lesno industrijo ::

Najfinijeje reference mnogih

velikih in malih obratov tu

in v inozemstvu. Sedaj se

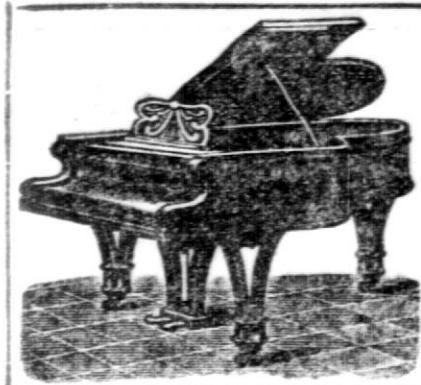
izdeluje turbinska naprava

za I. kranjsko elektr. cen-

tralo: dve turbini po 1600

konjskih sil.

Tvornica strojev G. TÖNNIES, Ljubljana P.

Edina prodaja

(Alleinverkauf). 221

Bösendorfer, Hözl Heitzman
Förster, Rud. Stelzhammer,
Gebrüder Stengl. — Laub.
Gloss in Hofmann

na obroke od K 15—
in 20— naprej.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini zaprišeženi strokovnjak č. kr. dež. sodišča.

Največja in najsposobnejša tverda vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij na avstr. jugu.

Zvezda nasproti Ljubljana, Kongresni št. 15. Zvezda nasproti

:: nunske cerkve. ::

Velikanska izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. — Oglejte si klavirje z angleško

Erard in francosko Lezoff — mehaniko. — 10 letna postavna obvezna garancija. Najcenejša

izposojevalnica. — Ugodna zamena. Uglaševanje in popravila strokovno in cenovno. — Tu

omenjene najboljše fabrikate imam za Kranjsko le jas v zalogi zato svarim pred

nakupom falzifikatov in navideznega poštenja pri trgovcih, ki nimajo niti enega pomem-

bnega fabrikata v zalogi pa se držejo kričati o dobrem blagu.

**Najhitrejša
in najsigurnejša
vožnja
v Ameriko**

je z ekspresnimi ocean-
skimi brzoparniki:
„Kaiser Wilhelm II.“,
„Kaiser Wilhelm d. Gr.“

„Kronprinz Wilhelm“, „Kronprinzessin Cecilie“, in z največjimi brzoparniki

„Princ Friedrich Wilhelm“, „George Washington“, „Columbus“ itd.

Vožnja 5 do 6 dni!

Posebno opozarjam na novo vpeljane kajute (kabine). — III. razr. V teh je pro-
stora za 2—4—6 oseb, opremljene so čim najudobneje. Potniki dobivajo v posebnih
jedilnih dvoranah ob pograjenih mizah izborno hrano. Na razpolago imajo poleg
družabnih in kadilnih dvoran tudi posebni šotlani krov, kopeli itd. Na krovu
im igra vsak drugi dan godba. — Odmor potnikov iz Ljubljane vseh torek in
četrtak. — Potnik, ki kupi pri meni vozni list, dobi hrano in stanovanje v prista-
nišču brezplačno! — Edino veljavne vozne listke: za parnike, kakor tudi za vse
proge ameriškanskih železnic pri

EDVARDU TAVČARJU v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35

nasproti obdružene gostilne „pri Starem Tlačarju“.

Izdajanje voznih listov tudi za proge: Baltimore, Filadelfija, Galveston, Kanada,

Australija. — Zabavna potovanja v Italijo, Egipt, na severni rt itd.

Perle
za postelje in puh
priprave po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC
preje F. Niti
Pred Skofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga novih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Najboljše naročilo se
po. in s povračilom.

Ustanovljeno 1848.
Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

A. Agnola
Ljubljana,
Dunajska cesta št. 13
Izborna zaloga
namiznih in na-
stropnih
svetiljk
najnovejše vrste
po nizkih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aro-
matično ribje olje iz lekarne pri zlatem
orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje
olje iz katerega je popolnoma odstranjen
zoperi duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

**Zoper kašelj, zastize-
nost in prehlajenje**

je v tem času za otroke najboljši pre-
izkušen in mnogostransko priporočen
trpotov sok. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih

specialitet ter preizkušenih do-

mačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vodno sveže gniljeve specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za

člane vseh belniških blagaj.

Razpošilja se štiri na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Prohászka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

E 467/13
25

314

Dražbeni oklic.

Dne 25., 26. in 27. februarja 1914

predpoldne ob 9. uri

bo na licu mesta na podstavi odobrenin pogojev dražba sledečih nepre-
mičin:

Parcelna št.	zemljiška knjiga	vl. št.	označba nepremičnin	cenilna vrednost	najmanjši ponudek
I. dne 25. februarja 1914:					
232/2	Kandija	675	gozd in skladišče	18140	12094
246/2			stavišče, tovarna, pritliklina	147730	98488
249 2			delavska hiša	8120	5416
338			gozd, stavišče s kantino,	18630	12480
335			cesto in sušilnico	400	268
249/1	Dobindol	719	gozd v Dobindolu	6472	4315
4093/227			Deželna deska		
4093/44	Deželna deska	104	dež. deska		

II. dne 26. februarja 1914:					
311	Gotha vas	124	gozd	22900	15267
312			gozd	20000	13334
455/1			njiva	60	40
452/6			njiva	620	414
309/4			gozd	3700	2467
37/2	Hrušica	51	stavišče, poslopje	700	467
517			pašnik	44	30
518			travnik in poslopja	830	554
519/1			vinograd	14960	9974
519 2			pašnik	20	14
520	444	444	travnik s sadnim drevjem	230	154
249			pašnik	20	14
256			vinograd	880	587
316			vinograd	480	320
508	Deželna deska	1041	pašnik	310	207
509			travnik	1480	954
510			vinograd	6500	4334
511			vinograd, malo pašnika	580	387

III. dne 27. februarja 1914:					
2176/1	Smolina vas	543	gozd	19554	13036
2177			gozd	5871	3914
249/5			gozd (parifikat. pot)	90	60
356			stavišče	80	54
282			travnik (ni v posesti)	160	107
279/2	Deželna deska kranjska	1041	travnik (ni v posesti)	40	27
322			pot	110	74
290 2			pot	165	110
250			gozd	6240	4160
246/1			gozd	810	540
238			gozd	12980	8654
234			gozd	380	254
232/1			gozd	17770	11847
231			gozd	4990	3327
230			gozd	1820	1214
228			travnik, preje pašnik	1210	807
226			njiva	2140	1427
223			travnik	6550	4374
221/3			gozd, prav pot	120	80
220 2			gozd	2020	1747
221/1			gozd	11200	7667
220/3			vt, del njive s šupo za stroje	11816	7878
220/4			travnik	600	407
220 3			njiva	4666	3111
219			pašnik	210	140
217/2			pot	710	474
217/1			njiva in sadovnik	38722	25815
216			vt	864	576
214/3			travnik	228	152
215			vt	872	582
214/2			travnik	72	48
214/3			travnik	626	418
283			gozd in travnik	1775	1184
212			travnik	1366	1578
211			njiva	1126	754
263			stavišče s švinjsko ku- hinjo,		
262			stavišče (goveji hlev),		
91/6			stavišče s svinjakom,	39886	27458
89/2			stavišče, gosp. poslopje		
85/2			in kozolec,		
85/9			grad in park s poslopji	1330	
			in ribištvo	(ribištvo)	

Solastninska pravica.

101/1	Kandija	66	poljska pot	70	47
257/2		67	poljska pot	12	8

K nepremičnini a) vl. št. 675 d. o. Kandija spadajo v cenilnem zapisniku r. št. 16 pod 1. št. 42 a in sledečimi vpisane pritlikline.

b) Vl. št. 1041 deželna deska kranjska pa v cenilnem zapisniku št. 18 na 1. št. 59/II. in popisane pritlikline in v istem cenilnem zapisniku na 1. št. 59/II. popisane pravice v cenilni vrednosti ad a) 60.259 K 40 h in ad b) po 1366 K.

Pravica ribištva je cenjena na 1300 K

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiškoknjžni iz-
pisek, hipotekarni izpisek, izpiske iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo
tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjenem sodnem oddelku med
opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje
pri dražbenem naroku, pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uve-
ljavljati glede nepremičnine same.

C. kr. okrajna sodnija v Rudolfovem, od. II.,

dne 29. novembra 1913.

Na debelo. Na tanko.

Dober cen premog
vseh vrst prodaja
FRAN UHER, špediter
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 4.

Tok. Briket.

„PFAFF“ Pozor! Pozor!
Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi
PFAFFOV STROJ
ki nosi na glavi in stojaču ime „Pfafl“ in se zanj 10 let jamči.
Velika zaloga koles
kakor **Waffenrad, Puch**, solidno ljudsko kolo **Kosmos** in **Ilirija** kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri trdku:
Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.
Cenik brezplačno in poštne prosto. Cenik brezplačno in poštne prosto.

Proda se
v konkurzno maso Mijo Dolinar iz Vel. Doline spadajoče ostalo
štacunsko blago, obsežajoče nekaj špecerijskega in galanterijskega in nekaj manufakturnega blaga in nekaj drugih premični razun štacunske oprave.
Inventurna cena blaga v prodajalni v Vel. Dolini znaša 944 K 65 v in v prodajalni-filijalki na Obrežju pri Bregani 2934 K 78 vin.
Kdor si hoče blago ogledati, se mora zglasiti pri g. Franc Dolinarju v Vel. Dolini.
Vse blago se proda brez vsakega jamstva za količino in kakovost proti takojšnjem plačilu v gotovini. Kupljeno blago se mora v enem tednu odstraniti.
Ponudbe se morajo poslati podpisane upravljelstvu do 31. januarja 1914.
Ponudniki so vezani na ponudbo do 10. februarja 1914.
Kostanjevica, dne 10. januarja 1914.
Jožef Rohrmann
c. kr. notar kot upravitelj konkurzne mase.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo
vozni koles
Šivalni stroji
za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“, Pletilni stroji vseh velikosti.

Potniki v Ameriko!
ki so previdni, se vozijo dandanes samo z najnovejšimi parniki „Velikani“ preko **Hamburga.**
Največji parnik na svetu je **„Imperator“.**
Dolg je 920 čevljev (280 metrov), nosi 50.000 ton ter je prva ladja na 4 vijake, dočim so bili dosedaj največji in najhitrejši parniki samo na 2 vijake. „Imperator“ je široko morje preplul v 20 dneh trikrat ter se je moral pri tem še v Hamburgu in v New Yorku z izkladanjem in nakladanjem po poldrugi dan muditi.
Morska vožnja v 6 do 6 1/2 dneh se popolnoma jamči.
O prvi vožnji „Imperatorja“ piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka: „Imperator“ je višek moderne tehnike. Ropotanje strojev se čisto nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno, da človek skoraj ne ve, da je na vodi ter se niti malo ne da primerjati z drugimi morskimi velikani. Približno tako so urejeni tudi drugi „Velikani“ Hamburg-Amerika linije. Vsi imajo v III. razredu sobe z 2, 4, ali k večjem s 6 posteljami. Hrana je obilna in dobra. Taki „Velikani“ so poleg „Imperatorja“: „Kaiserin Augusta Viktoria“ (25.000 ton), „Amerika“ (24.000 ton), „Cleveland“ in „Cincinnati“ (po 20.000 ton) itd. **Važno!** Vsak potnik dobi pri meni pismo garancije, da je prost vseh stroškov za hrano in stanovanje, kakor hitro se pripeje v Hamburg. — Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:
FR. SEUNIG, Ljubljana, Kolodvorska ulica, velika številka 28.

Anton Presker
krojač 40
Ljubljana, Sv. Petrac. 16
priporoča svojo
veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremišljivih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna
Jak. Zalaznik
Stari trg št. 21.
Filiale:
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Cadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manul. trgovine
priporoča
klobuke
čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dožnikov in solčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Telefon številka 154.
BRATA EBERL
črkošlikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja 41
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.
Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Triumph
Štedilnike, peči, trajnogoreče vlože. (za vzidat v lončene peči)
vartstvena znamka
ceniki zastorj!
Do glavni nastavi se vsakemu naznani jo.
Triumph tovarna
Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

Citajte v Vašo lastno korist!
V današnjih težavnih razmerah **zamorete obogatiti se s srečko!**
TURSKA SREČKA je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici,
ker igra se dolgo vrsto let in obdržal kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 K 75 vinarjev in ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico
POZOR! Prihodnje žrebanje se vrei 1. februarja 1914.
1 turška srečka in 1 srbska državna srečka iz 1. 1888 (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5.—
1 turška srečka z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5.—
1 srečka Italij. rdečega križa / sečne obroke po samo 6 kron.
Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno 150
Češko industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani, št. 1.
Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji

Hoja človekova. — možgani
Predočiti Vam hočemo, kako je živčevje (od petnice skozi hrbtenico do možganov) pri vsakem koraku izpostavljen silnemu pretresu. Zato pa je vsakogar dolžnost, se poslužiti pomoči, ki popolnoma odstrani živce pretresujoče in zdravju škodljive sunke.
Starši, ki jim je res do zdravih živcev njihov otrok, naj tega razglašajo pač ne prezirajo.
Skoro vsak do sita pozna mnoge praktične in obenem ekonomične prednosti gumijevih podpetnikov Berson in smatra za dolžnost, p. n. občinstvo opozoriti tudi na to, kako veliko vrednost glede pospeševanja zdravlja imajo gumijevi podpetniki Berson in jih za to večkrat zdravniško priporočajo.
Berson edini spaja vse prednosti in uživa zatorej pri p. n. občinstvu upravičen sloves najboljšega gumijevega podpetnika. Gumijev podpetnik Berson se izdčuje iz posebne gumijeve zmesi, za kar se rabi samo **gumi Fine-Para** in ki peti daje prav posebno stanovitnost in za prijetno hojo potrebno prožnost.
Zahtevajte torej pri kupovanju pristi gumijev
potpetnik Berson
in v lastno korist zavrnite vsako drugo znamko.
petnica

Brizgalnice
cevi, telovadno orodje in avtomobile
kupujte samo pri
R. A. Smekal, Zagreb
katerega trdka se zdaj glasi: 2098
Središnja prodaja ognjegačnih brizgalnic in potrebnih telovadn. orodja in avtomobilov d. a. o. j. Praga-Smichov
R. A. Smekal. V. I. Stratilek. V. K. Smekal.
Opozorjamo
da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške trdke po svojem zastopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške cenike in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovensko trdko.

vajenec

se sprejme s prosto hrano in stanovanjem v trgovini s mešanimi blagom.

Kje, pove uprava. „Slov. Naroda“.

Na obroke zlata verižica

za gospode in dame

60 gramov težka, K 140—, mesečno 4 K. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi 14 K. Pošilja se na vse strani. Kdor bi rad ceno kupil uro in verižico, naj piše takoj: M. Lechner, Bredana (Lundenburg) 299 trgovina s zlatino.

Vtisnite si v spomin
= slike in ime =
cigaretnega papirja in stročnic

OTTOMAN

kre s ponaredbami
hočejo konsumente
= zavajati =

Sprejema zavarovanja človeške življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond 5.000.000 K — kapitalske oddelke in kapitalizirane 129.965.304 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa posla dajo cigari pisarne so v
Generalno zastopstvo v Ljubljani: asne, bančne hiše v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Opatija Anton Kolar Vila Gombač čevljar za gospode in dame.

Priporoča se slavnemu običajstvu za izdelovanje vsakovrstnih čevljev za gospode in dame in dečke po najnižji ceni.

Popravila se hitro in solidno izvršujejo.

Nepremočljivost betonske in belega apna malta.

Osušenje vlažnih zidov in prostorov.

Proti vremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade s belim apnom povzroči samo

„STEARIT“

Neuprljiv za vsako novo stavbo.

Zahtevajte prospekt G od

kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Prodajna pisarna in zaloga F. P. Vidic & Co. v Ljubljani.

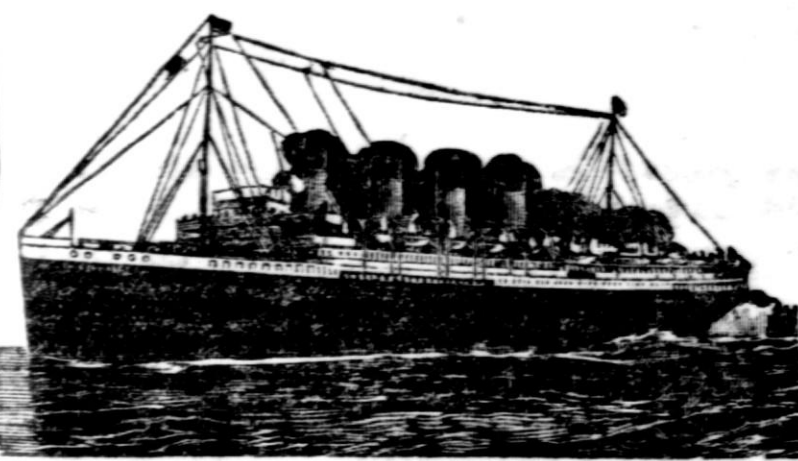
Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz

Havre v New York.

Odhod iz Ljubljane vsak terek. Vožnja iz Havre v Kanado vsak mesec enkrat.

Veljavne vozne liste (sifkarte) za vse razrede dobite odtlej 3439

Ed. Šmarda

oblastveno poimena potovanja pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetke posejnice,

nasprot gostilne pri „Figovu“.

Vozne liste iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni, izdaja vozne

liste po vseh železnica za prire, ane zabavnih in romansih viakov. Vsa po-

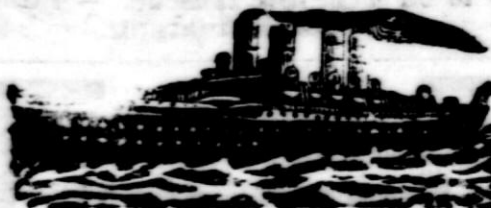
jasnila istega orezj ačno

Stroje za valjenje

za domačo in divjo perutnino (donosno perutninarstvo) strokovno ureja pasmeno perutnino vseh vrst in vso perutninarsko opravilo dobavlja specialna tvornica Nickerl & Co. dr. z om. z. centrala Dunaj-Inzersdorf, Triesterstrasse št. 30, telefon 9120. Zahtevajte katalog št. 46.

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Ultonia iz Reke dne 24. januarja 1914.

Franconia iz Reke dne 2. febr. 1914.

Panonia iz Trsta dne 3. februarja 1914.

iz Liverpoola:

Carmania dne 24. januarja in 21. februarja 1914.

Mauretania dne 31. jan. 1914., 28. febr., 21. marca 1914. in 11. aprila 1914.

Campania dne 7. febr. 1914., 14. marca 1914. 4. in 25. aprila 1914.

Lusitania dne 14. februarja, 7. in 28. marca 1914., 18. aprila 1914.

Pojasnili, vozne karte:

Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškova ul. 25

Dunaj I., Kärntnerring 4, Trst, Via Miramar, 7

pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki

Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatije. — Cene:

III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 140 za prostor, za v Združene države potujoče K 140 s pristojbino za osebo

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

1) veleposestvo pri Litiji (z graščino in gospodarskim poslojem), ved 270 oratov, lahko tudi več posestnikov skupaj,

2) novo zidana pritlična hiša v Rudniku pri Ljubljani, nekaj sveta zraven, za eno družino,

3) dve enonadstropni hiši na Selu pri Ljubljani, v katerih bližini se zida nova šola.

Povsod potrebna je v primeri z vrednostjo le prav mala glavica: ad 1) 30000 K, ad 2) 2000 K, ad 3) 20000 K — S posestvom ad 1) združena je pravica lastnega lova — prijetno letovišče.

Pojasnili potom upravnštva tega lista ali posredovalne pisarne Valentin Accetto, Ljubljana, Kelešovska ulica št. 8.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimnat modroci, otroški vozčki itd.

Najsolidnejše blago.

Moški in ženske, ki so pri boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnili o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdraviljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natisa. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj. 4564

Dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83.

(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem carinskim neprilikam.

Nečistosti kože Pinosol

kakor ogrce, prišče, toščavost kože, hrapavo in razpokano

kožo odstrani

ki obsega zdravilne sestavine katrana

izolirane in proste dišečih, barvovitih

in lepiljivih snovi in ki je po opazovanjih

grške dermatološke klinike učinkovitejši

nego oficinalne vrste katrana. Rabimo ga najbolje v obliki

tekočega Pinosolovega mila

(v steklenicah po K 1— in K 250 ki trajata dolgo). Kdor je navajen trdih

mil naj rabi

Pinosolovo boraksovo milo.

(80 vinarjev) ali

Pinosolovo žveplenomlečno milo

(90 vinarjev). Proti kožnim boleznim in izpuščenjem priporočajo zdravniki

gotovo 10%, Pinosolovo milo in Pinosolovo žvepleno milo. Za izmivanje

glave proti izpadanju las, prhljaju itd. služi tekoče Pinosolovo milo za lase po

K 1— in K 250 (dolgotrajna poraba.)

V lekarnah, drogerijah, parfumerijah, izdelovalnice Pinosola G. Hell & Komp.,

Opava, Dunaj I., Helfferstorferstrasse 11-13.

V Ljubljani: drogerija B. Čvančara in

Anton Kanc

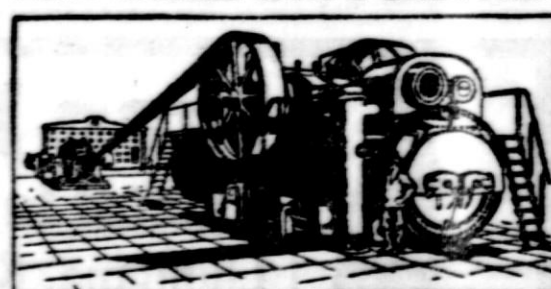
R. WOLF

Devin-Buckau.

Podružnica:

Dunaj III, Am Neumarkt 21.

Bruselj, Buenos Aires 1910, Reubaix, Turin. Drazdani 1911: 8 Grand Prix.

Lokomobili z nasičeno in preogreto paro.

Originalna konstrukcija Wolf 10—800 k. s. 3249

Najizdatnejša poraba sile za vse obrti.

V celem izdelanih okoli 1 milijon k. s.

Samostojnost brez kapitala kot zastopnik

prve vrste tverniškega podjetja se nudi inteligentnim, okretnim prodajalcem, ki bi se izključno posvetili temu delovanju.

Obisk privatnih odjemalcev!

Resnično pridnim gospodom, pa samo trgovcem, ki imajo resno voljo, ob popolnoma neodvisnem mestu zaslužiti več denarja, je tukaj dana izredno redka prilika. Ne gre znabiti za novost dvomljive vrednosti, nego za že več let preizkušen fabrikat, s čigar zastopstvom so si drugi gospodje pripravili dober obstanek.

Samo resni, inteligentni, zavestni delavci, ki si žele ustanoviti eksistenco, naj se oglase.

Natančne ponudbe, če mogoče na stroj pisane in z navedbo referenc pod „Selbst-

ständig 4015“ na enotno obsejalno

M. Dukas Nachf. A. G. Dunaj I. 1.

Namesto za K 105—za K 56—

dobavljam franko na vsako postajo za reklamo nove vrste

šivalne stroje „Singer“

ki se gonijo z nogo z eleg.

omaričo in 10 letno garancijo.

Odpotjem ko dobim 15 K zadatja, ostanek po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev

„Ringschiff“ „Central-Bobbine“ za domačo rabo in za rokodelce po cenah na debelo.

A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/III.

Ceniki gratis in franko. — Hrvaška korespondenca. 3709

Milijoni rabijo proti

kašlju

hrupavosti, kataru in zasledenju, trčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamelo

„tremi jolkami“

6050

not. poverjenih izpričeval ob zdravnikov in zasebnikov za-

jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. 1562

Zavitek 20 in 40 v. št. 1111

60 v. Prodaja jih v Ljubljani

Ubat pl. Trstokoz, lekarna. Rih. Sulek, le-

lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. „Dobrota“

lekarna. Mr. P. And. Bobinc, lekarna pri krom.

Mr. P. Jos. Kšmar, lekarna. Ant. Kone, dro-

gerija. B. Cvančara, drogerija „Adria“.

Daniel Pirc, lekarna Idrija. J. Bergmann, le-

lekarna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna.

Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vi-

pava. M. an. Wechs, lekarna. Metlika. A. Ro-

dek, lekarna. Radovljica. Hinko Brili, le-

lekarna. Ljubljana. Karel Šerak, lekarna pri „Sv.

Trojici“ Krunj. Fr. Bozardich, lek. Postojna.

Jos. Mečnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych,

lekarna v St. Loh. Mr. P. A. Levitch, lekarna.

Trst. Mr. E. Kodelj, lekarna. Jesenice.

V. Arta, trgov. kmetija. Jos. Rindl, dro-

gerija. J. Rindl, trgov. kmetija. Jos. Rindl, dro-

gerija v Rindl. J. Rindl, trgov. kmetija. Jos. Rindl, dro-

Novosti za jesensko sezono

kakor tudi

OBLEKE PO MERI

najnovejša oblika pri.

B. Götzl Ljubljana

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

Hiša

v dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom in žganjem, na prometnem kraju v Ljubljani, se prodaja z opremljeno trgovino vred, pod zelo ugodnim pogojem. Kupcu se prepusti tudi pravica, da sme prodajati še na sedanjo koncesijo, ako bi je sam ne imel. Denarja se rabi 6 do 8000 K, za drugo se počaka.

Kje, se izve v upravnistvu »Slov. Naroda« pod „št. 269“. Za pismeni odgovor naj se priloži znamka.

Henrik L. LANZ MANNHEIM

LOKOMOBILE

Z VENTILNIM KRMILOM, SISTEM LENTZ

ZA VROCO PARO NAJBOLJ PRIPRAVEN OBRATNI STROJ

PREPROSTA STREŽBA. — DELA DO 1000 HP.

NAJVEČJA ŠTEDLIVOST.

NAJVEČJA ŠTEDLIVOST.

LETNEGA IZDELKA CEZ 2000 LOKOMOBIL.

OBISK INŽENIRJA IN PONUDBA BREZPLACNO.

Vseh vrst kurivo

Mehka in trda bukova drva, cela in razcepljena ter v kolobarjih. Trbovelski kosovski premog. K 290 do K 348 za 100 kg. Trbovelski kosovski premog. zlasti dober za štedilnike, K 276 do K 340 za 100 kg. Velenjski salonski briki Klara, edino in najboljše kurivo za peči, K 140 do K 180 za 100 komadov, postavljeno v hišo. Lesna trgovina St. & C. Tauzher, Ljubljana, Dunaška cesta št. 47. Telefon štef. 152. 414

CERESIT dela mokre kleti, vlažna stanovanja, zajamčeno suha

IA REFERENCE, AVSTR. PATENT ZASTOP. ŠT. 36 PROSPEKT

Avst. ceresitna družba zed. Dunaj XIX, Eisenbahnstrasse No 61. Tel. 22288.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priloga svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

J. POGAČNIK

Zaloga pohištva in mizarstvo. Ljubljana, Marije Terzije c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob v različnih :: vanov, žimnic :: : najnovejših slogih. : in otroških vozičkov.

Spalnica v ameriškem orehu 350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omarici, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

Prilogačamo špeciialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg štef. 9. — Lastna hiša.

Krasne KOSTUME, Krasne PLAŠČE, NOČNE HALJE, KRILA.

Fine **BLUZE**

Moderne JOVICE, ZIMSKE PLAŠČE, BOE IN MUFE, PERILO.

Otroške oblekice in plašče za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se prilogača v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zašteni.

Kmetovalci!

Superfosfati

so v ceni precej znižani.

Dokazano najučinkovitejši, najcenejši nadomestilo za fosforjevo kislino za vse vrste zemlje in vse vrste sadežev, prekašajo po zanesljivem, hitrem učinku vsa druga prilogačena gnojila s fosforjevo kislino. Amonijakovi, kalijevi, solitrovi superfosfati najcenejša, najdonosnejša gnojila dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, kupčevalci in kmetijska društva.

Centralna pisarna: 7 Ludvik Forster, Prana, Prikopy 17.

Za ohranitev zdravega želodca

za podpiranje in uravnavo prebave za odstranitev škodljivega zažatja, katerega posledica so mnoge bolezni, vedno učinknje jako dobrodejno

dr. Rose balzam za želodec

Znane posledice nezmernosti, napačne diete, prehlajenja in telesna zaprtja n. pr. vzpehanje, gorečina, napenjanje, tvoritev kisline, čut polnosti in krčne bolečine se omiljujejo in odstranjujejo in tako zabrani razvitek težkih in dolgotrajnih bolezni.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zak. vpisano znamko. Nikjer si ne dajte vsiliti nadomestil.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj te. Mala strana, št. 203. ogel Nerudove ulice

Po pošti so razpoložljivi vsaki dan: Velika steklenica 2 K. — Mala steklenica 1 K. — Po pošti ako pošljete naprej 1 K 50 vin. dobite eno malo steklenico, za 2 K 80 vin. eno veliko, za 4 K 70 h dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike steklenice, za 22 K pa 14 velikih steklenic franko. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

prilogača po tvorniškimi cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr“, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 5-50 naprej. Floberti in karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 55 Cenovnik gratis in franko.

3 Cene brez konkurence! 3

Prodaja vseh vrst klobukov in zimskega kinča kar je še v zalogi pod tovarniško ceno

Priporočila se cvetke za plesne venčke v največji izbiri, kakor tudi za maske in v to stroko spadajoča dela.

: Modni salon STUCHLY-MASCHKE :

Zidovska ulica. 208

3 Cene brez konkurence! 3

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj prilježni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12-50—16-50.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

prilogača slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno :: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago :: za izposojevanje :: ob mrtvaških odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinije dekoracijske cvetlice za dvorane :: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne sadike do najzlahtnejših cvetic in zelenjadi. Sprejemam tudi naročila za na deželo. Vsa naročila se izvršujejo :: točno in solidno. ::

Brzojavke: I. Bizovičar, vrtnar, Ljubljana. ::

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912: **K 214,160.979.—**

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 31. avg. 1913: **K 70,882.911.—**

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojak Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančni stroko spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje denarnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodarja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promete za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štef. 41